

Taxa postala... No. 224718/929.

Szerk és k... LEUPOSTA... KELET a transilvaniai és banati zsidóság egyetlen politikai napilapja.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmentelen leveleket nem fogadunk el... Ara 5 lej

Csütörtök, 1937. október 21.

5698. EV. XX. ÉVF. Chesván 16. 238. SZAM.

Olaszország magatartása miatt

Kevés remény van a megegyezésre a benemavatkozási értekezleten

A kiadott kommuniké szerint csak a belga, svéd és cseh delegaturok fogadják el eddig a francia javaslatot

Elénk előkészítő tárgyalások indultak meg a kilenchatalmi értekezlet összehívására

London, október 20. Tegnap délután pont öt órakerült össze a benemavatkozási bizottság nagyjelentőségű ülése, melyen a Corbin-féle, öt pontból álló javaslat megvitatása került sorra.

szivárgott hírek szerint az egyes államok delegatúsai kormányaik megbízásából fenntartották előző álláspontjukat

akkor illuziórússá teszi magát az egész értekezletet. Amint Washingtonból közlik, Roosevelt elnök és Co. del. Hull külügyi államtitkár több ízben tárgyaltak a brüsszeli találkozó ügyében a washingtoni angol és francia követekkel és befejezett tény, hogy az USA megbizottja Norman Davis Roosevelt üzenetét fogja előjában Brüsszelben felolvasni.

Hivatalos jelentés a benemavatkozási bizottság üléséről

Ujabb londoni jelentés szerint a benemavatkozási bizottság titkársága tegnap késő este közleményt adott ki a tegnapi ülésről. A közlemény ismerteti az elhangzott beszédek szövegét és rámutat arra, hogy a belga, cseh, svéd és svéd megbizottak elfogadták az öt francia javaslatot.

senek a bolsevizmus számára. Mialatt a „vörös” táborban levő önkéntesek mint a nemzetközi marxizmus képviselői harcolnak, a Franco táborában levő önkéntesek Spanyolország függetlenségéért küzdenek.

Washingtoni jelentés szerint Roosevelt elnök nyilatkozott a sajtónak. Kijelentette, hogy az amerikai kormány anélkül, hogy kötelezettséget vállalna egy másik állammal szemben, a kilenchatalmi értekezlet céljaként olyan közösen keresendő módozat kidolgozását tartja fontosnak, mely véget vet a kínai vizálynak.

A Havas párizsi értesülése szerint mértékadó francia körökben tartózkodóan viseltetnek a benemavatkozási bizottság tárgyalásainak sikere ügyével szemben. Grandi nyilatkozatából arra következtetnek, hogy az olasz kormány visszatért az elmúlt júliusban az angol javaslatokkal szemben mutatott állásfoglalására.

Párizsi jelentés szerint a ma reggeli lapok hosszasan foglalkoznak a benemavatkozási bizottság ülésével. Az Echo de Paris azt hiszi, hogy Olaszország rendszeres obstrukciója meg fogja akadályozni a benemavatkozási politika sikerét.

Brüsszeli jelentés szerint a Belga című lap cáfolja azt az egyes külföldi újságok által terjesztett hírt, miszerint a belga kormány meghívta volna Németországot és a szovjeteket a kilenchatalmi értekezletre. A lap leszögezi, hogy kizárólag a kilen hatalom értekezlete hivatott dönteni afelől, hogy meghívjanak-e más államokat is, mint az egyezmény aláírói.

A DNB jelenti Berlinből, hogy német politikai körökben tartózkodóan viseltetnek a benemavatkozási bizottságban folyó tárgyalásokat illetően. Tudni akarják, vajjon Franciaország és Anglia minden kártyájukat ki fogják játszani a spanyol kérdésben, csak hogy a szovjetek kedvére legyenek.

Londoni jelentés szerint a kilenchatalmi értekezletet megelőző diplomáciai tárgyalások serényen folynak. A vezető szerep itt Angliának jutott és Eden külügyminiszter, amint a londoni lapok írják, állandó permanenciában van. Az összehozás sikere azonban még mindig kétséges, ami valószínűleg a japán kormány magatartásán fog múlni.

Valenciából jelentik, hogy a köztársasági haderők az aragoniai szakaszon, az Ebro folyótól délre heves offenzívába lendültek és amint a valenciai leadó közli, sikerült is a felkelőket rajtatűszertien több helyen visszaszorítani. Salamanca erről a szakasztól erős, de eredménytelen küzdelmeket jelent.

A kormány bevárja a mai ülést, mielőtt véleményét nyilvánítana az olasz intranzigenciáról.

Területi aspirációkról és a támadási kezdeményezéséről szó sem lehet. Mértékadó körök ezeket a feltételeket elfogadhatatlannak minősítik, mert a bolsevizmus elleni védekezés szükségességének hangsúlyozása lehetlenné teszi Moszkva részvételét, ami ugyan-

Eden beszámolója az angol minisztertanácsban a benemavatkozási bizottság ülésének sikerességéről. Az esti órákban érkezett jelentés szerint Eden elnökletével ma összehívta a minisztertanács, amelyen Eden beszámolt a benemavatkozási bizottság tegnapi ülésének eredménytelenségéről. A minisztertanács jóváhagyólag vette tudomásul Eden törekvéseit és megbizta, kövessen el mindent a feszültség enyhítése érdekében.

VILAG TÖKRÉ

A német fajelmélet veresége

Sokan beszélnek a német fajelméletéről, anélkül, hogy számot adnának maguknak ennek mivoltáról. A most lezajlott párizsi nemzetközi népesedési kongresszus, amelyen a különös gonddal összeválogatott német csoport csufos vereséget szenvedett, alkalmas arra, hogy ezt a politikai célokra gyártott elméleti szörnyzsüllöttet — a kongresszus lefolyásáról szóló rövid beszámoló keretében — szemügyre vegyük.

Az európai embertömeg antropológiai szempontból annyira egységes, hogy a modern faji tudomány megalapítója, Blumenbach, az „europid” főfajon belül nem különböztet meg alfajokat. Követői aztán megkísérelték, hogy tárgyi, azaz testi jellemvonások alapján ezen egységes masszán belül kisebb csoportokat állapítsanak meg. Így például Itlis, a modern faji tudomány egyik alapos művelője, megkülönbözteti a nordikus, a földközi és vele rokon orientális, a dinári és vele rokon armenoid, végül az alpin és vele rokon keleti (osztikus) faji típust.

Európa minden népe, így Németország lakosága is, e faji típusok változó keverékéből áll. Nem létezik tehát például „német faj” és éppoly kevéssé „zsidó faj”. A zsidó nép ugyanazon faji típusok keveréke, mint az európai embermassza egyéb csoportjai, habár az egyes típusokat más százalékos arányban tartalmazza.

A zsidó népből nevezetesen a földközi, orientális, dinári és armenoid elemek dominálnak.

A hivatalos német fajelmélet mármost tudományos szempontból a következőképpen jellemezhető: 1. A valóságban nemis embert fajokra vonatkozik (ilyenek volnának a kaukázusi, néger, mongol, pápu, stb. fajok), hanem a mondott európai faji típusokra, vagy alfajokra. Helyesen tehát „alfajelméletek” volna nevezendő. 2. A tudományos tények konstatált testi jellemvonásokat teljesen tudománytalanul költött lelki és szellemi tulajdonságokkal egészíti ki, melynek a testi jellemvonásokkal való kapcsolatát semmisen bizonyítja. Ilyen faji romantika az, amikor például a „nordikus” típust a férfiaság, hősiesség, stb. mintaképévé teszi meg. 3. A testi és szellemi jellemvonásokat nemcsak „konstatálja”, hanem „értékeli” is, azaz megkülönböztet magasabb- és alacsonyabbrendű „fajokat” és ezzel véglegesen agyonver minden tudományt, mely joggal tartózkodik az ilyen tudománytalan értékelésektől. H. F. K. Günther, volt gimnáziumi tanár, filológus, a német rasszista „tudomány” alapjait tendenciósan összeválogatott fényképek segítségével vetette meg. Összefoglalva, hogy egy-egy fénykép alapján nemcsak faji hovatartozását, hanem „befajzást” (Einschlag) állapít meg.

A német hivatalos tudomány Günther dilettantizmusát jóakarulatlag támogatta. Kévesen akadtak olyan gerinces tudósok, akik fel merték emelni ellene szavukat. Így Merckenschlager kieli docens írja: „Vádat emelek ezen könyv ellen, hogy gaz merényletet követ el a német néplélek ellen... a jó és legjobbnémetek millióit löki a faji alacsonyabbrendűség börtönébe...” Kialító szó a pusztában!...

Ezek után érthető, hogy a párizsi nemzetközi népesedési kongresszus ítélete nem „tudományos cáfo”-at” jelent, mert hiszen erre nem is volt szükség, hanem inkább a komoly tudományos demonstrációját a politikai szenvedélyektől befolyásolt áltudományi képviselői ellen. E kongresszus az idén először foglalkozott demográfián kívül biometriával, biotopológiával és az átörökítés problémáival. Itt tehát szóba kellett kerülniük a fajelmélet kérdéseinek. Németországnak, mely olyan nagy kulturális és politikai jelentőséget tulajdonít a faji jellegnek, érdeke volt, hogy a kongresszuson erősen képviselve legyen. Némcsak egyetlen tanárokat küldtek, hanem azonkívül az újságírók, orvosok légióját, hogy létszámmal és hangulatképpel pótolják az érvek súlyát. Ezek a kísérők nem is takarékoskodtak a „zugó taps” és helytelenítő morgással, no meg arrogáns szembenéző fényképezéssel.

JÓ HIR

azok számára akik

LÁBFÁJÁSBAN SZENVEDNEK

Ez az oxigén-tömeget fűrdő azonnali megszünteti a fájdalmakat, felbontja a tyukszemeket, amelyeket így gyökeresen kiemelhet.

Nagyon egyszerű az eljárási mód. Egy meleg lábfürdőbe tegyen egy márkás Saltrates Rodell-t. Több millió oxigén buborék szabadul fel. Aztassa be lábait ebbe a vitalizált fürdőbe. Határozottan kéreznél fogja, amint az oxigén behatol a porcsok mélyébe és a — hat világhírű gyógyforrásból származó — gyógyosok jótékony hatása, megkezdődik. Szegény elkinzított, beteg lábait ismét egészségesek lesznek. Azonnali kimondhatatlan megkönnyebbülést érzi. A fájdalom megszűnik, a dagasztások, gyulladások eltűnnek. Új cipőt huzat és egész napon át kényelmesen járhat. Válassza meg ma a legközelebbi gyógyszerházaiban vagy drogériáiban egy csomag Saltrates Rodell-t. Ára jelentéktelen.

De a tudományos érvek erősebbeknek bizonyultak. F. Boas, a kolumbiai egyetem világhírű antropológusa sajnálkozásának adott kifejezést, hogy azért kellett a tengeren átkelnie, hogy az antropológia elemeire oktassa a sterilizáció és extermináció fűhrerjeit. Kifejtette, hogy az emberiség lehetetlen uniformizálni, mert valami mély törvényszerűség folytán a legelzártabb, legexkluzívabb emberi csoportok utódai is tulajdonságaikban rendkívül különböznek. Faji szempontból nem létezik oly népcsoport, mely anatómiai vagy fiziológiai egységnek volna tekinthető. A fehér faj különböző csoportjai között olyan viszony van, hogy ugyanazon típus széles formái között sokkal nagyobb a különbség, mint két különböző típus átlagalakjai között. Például két alpinfajta azaz között nagyobb lehet a különbség, mint az átlagos alpin és az átlagos nordikus fajta között.

Sok olyan jelleg, melyet a faj rovására írnak, tulajdonképpen az eltérő környezet eredménye és miként az Egyesült Államok bevándoroltjain konstataciókat, már egyik generációról a másikra is megváltozik.

Boas után nagy meglepetést keltett Brutzkus (Kansas City) előadása a vércsoportokról. Különböző országokból vett vércsoportokkal igazolta, hogy a zsidók körében mind a négy vércsoport előfordul és hogy például a berlini zsidók vérszétételük alapján germánabbak, mint maguk a németek, amint hogy viszont kaukázusi és krimi zsidók ázsiaibbakk, mint a tatárok.

El fejtegetésekre a német delegátusok nem reflektáltak. Ismeretes ugyanis, hogy közvetlenül a nemzeti szocialista puccs előtt Berlinben Krinz professzor kísérleti intézetet alapított a vér szerológiai vizsgálata céljából. A nemzeti szocialista puccs vezérei vérményeket fűztek ezen intézethez: azt remélték, hogy sikerül kimutatnia a „német vér” jellegzetességét.

De az intézetet csakhamar lezárták, mert éppen ellenkező eredményre jutott! Ezért kellett a „vérség” és „faj” jelszavait a „társaj” és „kultúra” jelszavaival kiegészíteni.

Prostatatultengésnél és hólyagtágulásnál, amikor igen fontos, hogy a betegnek erőlködés nélkül mindennap könnyű béürülése legyen, akkor reggelként égyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet a lehető legjobb szolgálatot teszi. Az orvosok ajánlják.

Vihar dühöng a Földközi tengeren. Bucarestből jelentik: A Fekete tenger partvidékén és a Boszporusban hatalmas vihar dühöng. Isztambul kikötőjében II hajó vesztegel, mert a hullámverés miatt nem hagyhatják el azt. A Regele Carol román utasszállító gőzös nagy késéssel futott be Constantzába. Egyszerűen a partról leszállt vaskompid a tengeren uszók és veszélyeztetni a közlekedést.

Milyen biztosítékokat követel a Jewish Agency a zsidó állam számára

Nahum Goldmann nyilatkozata. Késik az újabb angol vizsgálóbizottság Palesztinába való kiküldése. Miért kifogásolja Franciaország a felosztási tervet?

Genf, október 20. Dr. Nahum Goldmann a Jewish Agency genfi képviseletének vezetője tegnap fogadta a sajtó képviselőit, köztük számos nagy világlap genfi tudósítóját, akiknek figyelemre méltó nyilatkozatot adott a palesztinai helyzetről, a felosztási terv jelenlegi stádiumáról és a cionista exekutív álláspontjáról. A palesztinai események alapos elemzése után kijelentette, hogy a felosztási terv ezidőszáig felfüggesztés stádiumában van, ami nem jelenti azt, hogy a tervet eljuttették. — A népszövetségi hatóságok — mondotta Nahum Goldmann — felfüggesztették ugyan a Peel-javaslatot, de ugyanakkor — ha vonakodva is — jóváhagyták azt az angol álláspontot, hogy a mandátum végrehajtása nem folytatható. Ilymódon a Népszövetség felhatalmazta a mandátárius hatalmat újabb terv kidolgozására. Ezen angol külügyminiszter félreértéketlen módon adott kifejezést azon angol álláspontnak, mely szerint a mandátárius hatalom a mandátum feladása mellett van és Palesztina felosztásában látja az egyetlen lehetséges megoldást. Egy éven belül — mondotta dr. Goldmann — új felosztási terv fog előttünk állni és már most szükségesnek mutatkozik a Jewish Agency követeléseinek leszögezése bármilyen újabb tervvel kapcsolatban.

A zsidó követelések

A cionista mozgalom — folytatta Goldmann — bizonyára szívesebben vette volna a zsidó építőmunkának a mandátum alapján való folytatását. De aligha lehet Angliát arra kényszeríteni, hogy a mandátumot mai formájában megtartsa és tovább vigye, amikor nyilvánvalóan nem akarja ezt. Ezért határozta el a cionista kongresszus többsége, hogy tárgyalásokra ad felhatalmazást az executívnek az adott lehetőségek kivizsgálására.

A Peel-bizottság által előterjesztett felosztási terv elfogadhatatlan. Ahhoz, hogy elfogadható legyen a felosztási terv a cionizmus számára, a következő döntő kritériumoknak kell megfelelnie:

1. Olyan terület fölött kell rendelkeznie, amely a legközelebbi husz esztendő folyamán egy vagy másfél millió zsidó bevándorló letelepítését teszi lehetővé.
 2. Az új zsidó államnak teljes és korlátlan szuverenitás kell rendelkeznie.
 3. Olyan előfeltételek teremtenek, amelyek garantálják az állam politikai és stratégiai biztonságát.
- Ha ezen három követelésnek eleget tesznek, egy zsidó állam megteremtése a felosztott Palesztinában is nagy lehetőségeket nyújt a cionista munka számára és ezeket a lehetőségeket előnyben részesítheti a cionista mozgalom a mandátum folytatásával szemben, ami a mai körülmények között a bevándorlás korlátozásával fenyeget.

1938 a döntés éve

Ha világpolitikai bonyodalmak nem állnak elő, az újabb Palesztina-terv 1938 májusában kerül a Népszövetség tanácsa elé és a legközelebbi cionista kongresszus, amely ebben az esetben 1938 nyarán ülne össze, dönthet már fölötté. Hogy mit fog tenni Anglia abban az esetben, ha a tervet nem fogadják el, nem lehet előre látni.

Az egyik újságíró megkérdezte dr. Goldmann-t, mi igaz abból, az arab és francia lapokban megjelent híradásból, mely szerint a francia kormány szíriai és libanoni zsidó bevándorlásra és telepítésre tett ajánlatot azért, hogy a zsidók ennek ellenében mondjanak le az arabok javára Dél-Palesztináról, vagyis a Negevről.

Nahum Goldmann kijelentette, hogy ez a verzió nélkülöz minden komoly alapot. A libanoni zsidó telepítés kérdése már a múltban is többször felmerült és lehet, hogy a jövőben konkrét formát fog ölteni. A Negev kérdése és általában kompen-

zációs elképzelések semmilyen szerepet nem játszanak ebben.

A transzfer

Az újságírók megkérdezték továbbá, hogy a létesítendő zsidó állam területén élő arabok áttelepítését a felosztási terv integrális részének tekinti-e az angol kormány. Goldmann dr. kijelentette, hogy az angol kormány 80 ezer fonttal felszerelt expedíciót indított el Transzjordániába és Dél-Palesztinába, amely megkezdte már munkálatait a zsidó államból kitelepítendő arabok elhelyezése lehetőségeinek tanulmányozására. A transzfer kerestülvitelére 5 millió fontos alapot akarnak teremteni, amelynek jelentős részét maga az angol kormány adná.

Miért késik az új bizottság?

London, október 20. A „Manchester Guardian” jelentése szerint az angol kormány későbbi időpontra tűzte ki az új angol vizsgálóbizottság Palesztinába való kiküldését, amit eredetileg november elejére kontempláltak. Mindeddig nem történt meg a bizottság egyetlen tagjának a ki-nevezése sem. A halogatásnak a lap szerint két oka van. Az egyik a palesztinai terror kiújulása folytán előállott nehézségek, a másik lord Peel halála. A kormány részéről többször rámutattak arra, hogy az új bizottság munkájában részt fog venni a királyi bizottság valamelyik tagja és ez alig lehetett volna más, mint maga lord Peel.

A Manchester Guardian ugyanezen számában rámutat arra is, hogy az arab lakosság távolról sem fogadta ellenszenvvel a kormány érélyes fellépését a szélsőséges agitátorokkal szemben és különösen az arab kereskedők fogadták rejtett helyesléssel a kormány eljárását.

A Zsidó Távirati Iroda értesülése szerint Ragheb bej Nashashibi, az arab nemzeti védelmi párt elnöke és Jeruzsálem volt polgármestere kijelentette, hogy meg fog jelenni az új angol vizsgálóbizottság előtt, hogy képviselje az arab álláspontot.

Megnyilt a zsidó Diákmenza

Csaj, október 20. (Az Új Kelet tud.) Október 15-én a Juliu Manu ucca 33. sz. alatt megnyilt a Zsidó Diákmenza. A diákok már szeptember közepe táján visszaszállingóztak Kolozsvárra, de a Menza konyhája nem tudta ebédrel és vacsorával várni őket, mert a menza pénztárában bizonyos fennakadások voltak. Ez azonban nyomban kiküszöbölődött, midőn Aradról egy vagon lisztet küldött ajándékba a menzának Kornis Ödön, az aradi Diáksegélyező aradi helyi csoportjának elnöke. Jobbkor nem is érkeztetett volna ez a vagon liszt. Ennek köszönhető, hogy október 15-én ismét tányércsörömpölésektől és evőeszközök csengésétől volt hangos a menza. Diákok és diákányok otthonosan helyezkedtek el ismét a meleg szobák fehér abroszal terített asztalainál. Fehér köpenybe öltözött női alkalmazottak alig győzik kiszolgálni a türelmetlenkedő vendégeket. Párolgó levesestányérokkal és gőzölgő izletes husokkal száguldoznak az asztalok között, a diákok pedig elégedett arccal hajolnak a tányérok felé. Az év elején tapasztalhatták, hogy milyen sokat jelent számukra a menza otthonos légköre, a konyhát gondos kézzel irányító Schwartz bácsi, aki sűrű-forog az asztalok között, hogy mindenkinek kedvére tegyen.

Öröm nézni, amint a korai hidegtől piros arccal és fázósan berobogó diákok otthonosan elhelyezkednek a barátságos, meleg, világos szobákban és elégedetten falatoznak a tarhonyás borjúsültet piroskaposztával, utána nagy igyekezettel gyűrnek magukba az étvágygerjesztő gesztenyétortát.

Gyomor- és béllellavódás

eseteiben, epe-, máj- és vese zavarokban, göcsös székékedés, savtúltengés, gyomorfőgés, hányinger, ideges állapotoknál az orvosok a legmelegebben ajánlják a világhírű amerikai „Gastro D”-t.

„Gastro D” kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 135 lejt utánvétel mellett Császár E. gyógyszeráránban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Jeruzsálem, október 20. Mint ismeretes Franciaország delegátusa a Népszövetség Palesztina vitájában kijelentette, hogy a francia kormány magáévá teszi Angliának azon óhaját, hogy felhatalmazást kapjon a zsidókkal és arabokkal való tárgyalások folytatására a felosztási terv kérdésében, de fenntartja magának azt a jogot, hogy a végleges tervvel szemben állást foglaljon. Az Adifaa, című palesztinai arab lap intervjút közöl a genfi francia delegáció egyik tagjával, aki rámutat azokra az okokra, amelyek arra készítetik Franciaországot, hogy fenntartásokkal éljen a felosztási tervvel szemben.

— Franciaországot — mondotta a francia diplomata — bizonyos vonatkozásokban közelről érinti a palesztinai probléma. A francia delegátusok Genfben amellett voltak, hogy a felosztási tervet bizonyos időkig függesszék fel, Anglia képviselői azonban gyors döntést kívántak. Franciaország alapjában véve nem ellenzi a felosztási tervet, de aggódik a dolgok jövőbeni kialakulása miatt. Franciaország attól tart, hogy egy újabb arab állam létesítése, mely Transzjordániát és Palesztina arab részét foglalja magában, veszélyeztetheti szíriai pozícióját. Előbb-utóbb ez az állam a Szíriával való egyesülésre fog törekedni, az angol befolyás kiterjesztéséhez fog venni a francia pozíciók rovására. Ugyanakkor viszont a zsidó állam is angol befolyás alatt állna, ughogy Franciaország befolyása Libanonra korlátozódna. Franciaország ezért, anélkül, hogy ellene volna a zsidó államnak, időt akar nyerni, hogy szövetségeseivel Angliával megegyezésre jusson közelkeleti érdekeinek megvédésére.

Arra a kérdésre, hogy Franciaország engedélyezni fogja-e a zsidók bevándorlását Libanonba, a francia diplomata kijelentette, hogy kívánatos volna néhány ezer zsidó tőkésnek a letelepítése Libanonban, az ország gazdaságának fellendítése szempontjából. Tömegbevándorlásáról azonban nehezen lehet szólni.

Huszonhét a liberális

A fogyasztó tömege

Bucuresti, október 20. (A Gheorghe Zale professzor közgazdasági tanára, a Duna tanulmányba foglalja a liberális pénzügyi és adópolitikáját. Egy ilyen tanulmány érdeküldeésre tarthat számot elmutat négy esztendő állag gazdasági javulás jellemzőit, amelyben az 1929 óta először lehetett a tételek mellett irányítani. A pénzügyi első esztendőjében előző évek adópolitikáját. Ezeket vezették be. Ebből mindenesetre erősen nyilvánvalóan a globális adót kezdve azonban új adópolitika liberális kormány. Új egyezményeket létesítenek, mások a kvótát. Egyesek a céljait szolgálják, mások a légügyi alapok növelésére 1936—37-ben folytatják az ügy 1937—38-ban is. Egy-egy illeteket vetnek ki, mások vagy éppen az előző évek adókat és taxákat. Ezekkel a bevételi forrásokhoz is foly-

- a) Egyenes adók: az új épületek meg az új 2 százalékos a 20 ezer lejen alul
- b) Közvetett adók és ille a) A cukorilleték b) az új petróleum c) a forgalmi adó d) a behozatalra kiveteltre kivetelt e) kontingentálási f) a liszt kilogram

Az első évben kivetett a hivatalos bevallás szerint az az alapján 4,558.000 lejt államkassza számára.

1936-1937

Ebben a költségvetési évben az előző évi emeléseket, új Egyenes és közvetett adó A mezőgazd. kam. A gyapjúszövetek A vasárakra kivet. Fogyasztási illetek A monopóliárok más plusz hozadék

Ez az összeg az előző évek 7,311.000.000 lejes be 8,283.000.000 lejt tesz ki. A gazdasági javulás egyrészt látszik keresendő: a behozatár termelés, a fogyasztás másrészt pedig az új technikájának megjelvitésé

1937-1938

A most folyó költségvetési évben az előző évi emeléseket, új

- a) Egyenes adók: Egy százalékos új az egészségügyi D
- b) Közvetett adók és ille a) a kávéfogyasztás a sör fogyasztási a gyapjuszövetek A vasárakra kivetelt a repülőbéllyegillet Színházi bélyeg k

A folyó költségvetési év 10,166.000.000 lejt bevétellel ugyanezek az új adók és ille dal többet, mint az előző év dal többet, mint az 1935-36 évben. E többletek összes képet mutatja:

1935—1936 évben	
1936—1937 „	
1937—1938 „	
Összesen:	

Ez az összeg az eredmény által inaurált mint kizárólagos hozzájárul esztendő folyamán kiveteltételeknek, valamint a re

Huszonhárom milliárd hétmillió lejjel emelte a liberális kormány az adókat az utolsó három év alatt

A fogyasztó tömegek széles rétegeire nehezedik ez a precedens nélkül álló adóemelés

Bucuresti, október 20. (Az Uj Kelet tud.) Gheorghe Zale professor, a Iasi egyetem közgazdasági tanára, a Dreptacaban érdekes tanulmányba foglalja a liberális kormányzás pénzügyi és adópolitikáját és annak eredményeit. Egy ilyen tanulmány annál is nagyobb érdeklődésre tarthat számot, minthogy az elmúlt négy esztendő állandó és fokozatos gazdasági javulás jellemezte, olyan helyzetet teremtve, amelyben az ország pénzügyeit 1929 óta először lehetett volna normális feltételek mellett irányítani. A liberális kormányzás első esztendejében folytatták az előző évek adópolitikáját. Bizonyos könnyebbégeket vezettek be. Ebből a szempontból mindenestre erősen vitatható a mód, ahogyan a globális adót törölték. 1935-től kezdve azonban új adópolitikát inaugurált a liberális kormány. Új egyenes vagy közvetett adókat létesítettek, másoknál lényegesen emelik a kvótát. Egyesek a rendes költségvetés céljait szolgálják, mások a nemzetvédelmi és légügyi alapok növelésére vannak szánva. 1936-37-ben folytatják ezt a politikát, éppúgy 1937-38-ban is. Egyrészt új adókat és illetékeket vetnek ki, másrészt emelik a régit, vagy éppen az előző évben bevezetett adókat és taxákat. Ezekkel párhuzamosan új bevételi forrásokhoz is folyamodnak: az érc-

pénzek verésének jövedelme, a fedezeti stókk felértékelése, kölcsönök, stb., amelyek együttesen tetemes jövedelmi lehetőségeket biztosítottak.

A liberális kormány által összeállított négy költségvetés alkalmazása egybeesett a gazdasági helyzet fokozódó javulásával. Ennek megfelelően a mi adózási rendszerünkben lefektetett régi adók és illetékek is fokozott jövedelmet hoztak volna a pénzügyi hatóságok minden különösebb erőfeszítése nélkül. A kormány azonban nem tartotta elegendőnek ezt a többletet és új terheket rött az országra. Az új adók és illetékek kivételéből, valamint a régi kvótáinak felemeléséből négy esztendő folyamán 23 milliárd lejt inkasszált a kormány; annyit, amennyi egy egész évi költségvetés összegével egyenlő. Ezenkívül és adónemenként ez a hatalmas és az országra fullasztó erővel nehezedő bevételi többlet a következőképpen oszlik meg:

1935-1936

Az 1935-ben bevételzett és effektive behajtott új adók 4 milliárd 558 millió lejt tettek ki.

a) Egyenes adók:	
az új épületek megadózásából	183.000.000 lej
az új 2 százalékos egészségügyi pótdadó	390.000.000 „
a 20 ezer lejen aluli jövedelmek szupravkvótájából	40.000.000 „
b) Közvetett adók és illetékek:	
a) a cukorilleték kg-ként 10 lejről 14-re való emeléséből	338.000.000 „
b) az új petróleumilletékekből	145.000.000 „
c) a forgalmi adó emeléséből	1.397.000.000 „
d) a behozatalra kivetett 12 százalékos és a petróleum-kivételre kivetett 12 százalékos illetékekből	880.000.000 „
e) kontingentálási illetékekből	417.000.000 „
f) a liszt kilogrammjára kivetett 0.90 lejes illetékekből	344.000.000 „

Az első évben kivetett új adók és illetékek hivatalos bevallás szerint a fentebbi részletezés alapján 4.558.000 lejt eredményeztek az államkassza számára.

1936-1937

Ebben a költségvetési évben fenntartják az előző évi emeléseket, újakat tesznek hozzá:

Egyenes és közvetett adó:	
A mezőgazd. kam. pótilletékének emelése 0.50-ről 1%-ra	50.000.000 lej
A gyapjuszövetekre kivetett új illetékek	155.000.000 „
A vasárakra kivetett új illetékek	250.000.000 „
Fogyasztási illetékek emelése	267.000.000 „
A monopólium megdrágításából kifolyólag az államot illető plusz hozadék	250.000.000 „
Összesen:	972.000.000 lej

Ez az összeg az előző évi új adók és illetékek 7.311.000.000 lejes hozadékával együtt 8.283.000.000 lejt tesz ki. A jelentős emelkedés magyarázata egyrészt a gazdasági javulásban keresendő: a behozatal emelkedése, az ipari termelés, a fogyasztás fokozódását — másrészt pedig az új törvények alkalmazási technikájának megjavításában.

1937-1938

A most folyó költségvetési év új adókat és illetékeket teremtett. Miután Canciov

a) Egyenes adók:	
Egyszázalékos új mezőgazdasági pótdadó az egészségügyi pótdadó 2%-ról 3%-ra való felemelése	100.000.000 lej
200.000.000 „	
b) Közvetett adók és illetékek:	
a kávéfogyasztás illetékének felemelése	40.000.000 „
a sör fogyasztási illetékének felemelése	20.000.000 „
a gyapjuszövetekre kivetett új illetékek	260.000.000 „
vasárakra kivetett új illetékek	30.000.000 „
a repülőbélyegilletékek emelése	165.000.000 „
Színházi bélyeg hozadéka	60.000.000 „

A folyó költségvetési évben tehát összesen 10.166.000.000 lejt bevételi többletet eredményeznek az új adók és illetékek, kétmilliárdtal többet, mint az előző és közel hatmilliárdtal többet, mint az 1935-36-os költségvetési évben. E többletek összesítése a következő képet mutatja:

1935-1936 évben	4.558.000.000 lej
1936-1937 „	8.283.000.000 „
1937-1938 „	10.166.000.000 „
Összesen:	23.007.000.000 lej

Ez az összeg az eredménye a liberális kormány által inaugurált új adópolitikának, mint kizárólagos hozadéka az elmúlt három esztendő folyamán kivetett új adóknak és illetékeknek, valamint a régi adók emelésének.

és így kizárólag az új adók, illetékek és adóemelések 8.283.000.000 lejt effektive beinkasszált jövedelmi többletet eredményeztek.

Ebben az évben az előző évi emelések alkalmazása 7.311.000.000 lejt eredményez, amelyhez a következő új illetékek járulnak hozzá:

pénzügyminiszter kijelentése szerint az év első öt hónapjában a bevételek megfelelnek a költségvetési előirányzatnak, az egész évre terjedően ki lehet számítani az állam várható bevételeit.

Az 1935-ös emelések alkalmazása ebben a költségvetési évben 8.231.000.000 lejt eredményez. Az 1936-os emelések egymilliárd lejt pluszt képviselnek. Ezekhez járulnak a következő új adók és illetékek:

zasi történetében így rövid idő alatt adóemelés formájában még nem kényszerítették az ország lakosságát ilyen terhek elviselésére.

23 milliárdból csak 8 milliárd fegyverkezésre

Ezen adóemelések indokolásával nem akarunk pillanatnyilag sem foglalkozni. Célnk inkább az, hogy megvizsgáljuk: milyen következményekkel járt a nemzetgazdaságra az emelés. Mindössze annyit kívánunk megemlíteni, hogy a 23 milliárd lejből körülbelül 3 milliárdot utaltak ki fegyverkezési célokra, holott annak idején a liberális kormány a hatalmas arányú adóemeléseket kizárólag nemzetvédelmi szükségességekkel indokolta. A fennmaradó 15 milliárdot a rendes költségvetés céljaira fordították.

Tévedés volna azt hinni, hogy a 23 milliárd lejt ugynevezett „konjunkturális többlet” képvisel. A többlet, amelyet a gazdasági helyzet javulása jelent, nincs benne foglalva a fenti összegben, amely teljes egészében új, passzív és a nemzetgazdaságra súlyosan nehezedő adóteher.

A gazdasági válság kísérő jelensége volt, hogy a költségvetési technika egyik klasszikus tételét: a költségvetés egységét feladták. A rendes költségvetés mellett más, rendkívüli költségvetések jelentek meg. A krízis likvidálásának magával kellett volna hoznia egy olyan egységes költségvetés helyreállítását, amely felölelje az állam összes bevételeit és kiadásait. Ennek azonban pont az ellenkezőjét tapasztaljuk. A rendes költségvetés mellett van egy nemzetvédelmi és egy légügyi költségvetésünk. Ezenfelül csaknem minden minisztérium mellett, különleges törvényekkel különleges alapokat létesítettek, amelyek hatalmas összegeket kezel-

nek. Így a kiviteli jutalékalap több mint hárommilliárd, a buza értékesítési és külkereskedelmi alapok 500-500 millió, az egészségügyi alap több mint 800 millió lejt kezel. A nagyköztársaság mellett egész sereg kisebb alap működik: mozialap, turistaalap, rádió-alap, baccalaureatusi alap, stb. és most újabbban a kultuszminisztérium és a sportszövetségek alapjai. Ezen alapok táplálására az utóbbi időben egész sereg új adót, illetéket vezettek be. Csaknem minden minisztériumnak megvannak a maga bélyegei. Mint például: repülőbélyeg, egészségügyi bélyeg, bírósági bélyeg, kiviteli statisztika-bélyeg, egyetemi bélyeg, turista-bélyeg, mozi-bélyeg, színház-bélyeg, kulturális bélyeg. A középkori pénzügyi gazdálkodás újjáélesztése ez, amikor a központi hatalom adóin kívül minden hercegnek meg voltak a maga külön adómelei.

Két-, három- és négyszeres adók

Igy történhetik meg, hogy ugyanazon adózási alany két-három, sőt négyszeres adó alá esik. Így például a liszt után a forgalmi adóm kivül repülőbélyeg kell fizetni azután kg-ként. 0.25 és 0.90 lejt a nemzetvédelmi költségvetés javára. A látványossági jegyekre ötféle illeték nehezedik: látványossági adó, repülőbélyeg, mozi-bélyeg, szociális bélyeg és színház-bélyeg.

A liberális kormány azonban nemcsak adóemelések után gondoskodott jövedelmeinek fokozásáról. Az Inzestrarea kölcsön közel hárommilliárd lejt hozott, a betéti és csekkepénztárnál felvett összegek néhány százmilliót, a 3 és félszázalékos cseh kölcsön egymilliárdot, a cseh fegyverkezési hitel 2 milliárd 850 milliót, az ilva-viseui vasútvonalra adott cseh kölcsön 465 millió lejt. Az állam petroleumjavadékainak 12 évre való eladása évi 100 millió francia frankot, bizonyos román állam birtokában levő papírok eladása 200 milliót hozott. 800 millió lejt produkált az ércpénz- és 100 millió lejt a forgalomból kivont százalékos ezüsttartalmának eladása. A Banca Naționala ércfedezetének felértékelése 4 milliárd 256 millió lejt eredményezett.

A modern adózási rendszer alapelve az adóterheknek a fizetési képesség arányában való elosztása. A liberális kormányzás ebből a szempontból éppen az ellenkező utat választotta. Ahelyett, hogy az egyenes adókra helyezte volna a hangsúlyt, a bevételek túlnyomó többségét közvetett adókból és fogyasztási illetékekből valóította meg. A 23 milliárd lejből 20 milliárd 437 millió származik közvetett adókból s illetékekből és mindössze 2 milliárd 570 millió az egyenes adókból. Természetes dolog, hogy ez a nélkülözhetetlen cikkek drágulásához vezetett és lényegesen megdrágította és megnehezítette a nagy fogyasztótömegek életét.

Select Mózgó
MA PREMIER!
Tyrone Power
Hollywood új felfedezettje
Loretta Young
Hollywood legegészségsőbb művésznője
együttműködésével
Café Metropole
az utóbbi évek egyik legszellemebb francia vígjátéka.
MŰSORON KIVÜL HANGOS HIRADÓ!

Sztalin meghívta Szovjet-Oroszországba a Windsor hercegi párt
LONDON, október 20. (Rador.) A Daily Mirror szerint Sztalin megbizta a párizsi és berlini orosz követeket, hívják meg a Windsor hercegi párt Oroszországból. A látogatásra a hercegi pár amerikai útja után kerülne sor.

Ankarába érkezett Metaxasz görög miniszterelnök
Ankara, október 20. (Rador.) Metaxasz görög miniszterelnök tegnap reggel érkezett. A pályaudvaron Kemal Atatürk elnök fogadta, akivel Rüsdi Arras külügyminiszter jelenlétében két és fél órán át tárgyalt. Metaxasz lelkes szavakban fejezte ki örömét, amiért módjában állott személyesen megismerni a baráti államfőt. A török sajtó méltatja a török-görög barátságot, a Balkán-szövetség két hű tagállama közti viszonyt. Athéni jelentés szerint a görög lapok igen melegen kommentálják Metaxasz törökországi útját és a fogadtatást, amiben részesítették. A lapok megállapítják, hogy ugy a török nép, mint a görög is, felhasznál minden alkalmat a kettőjük közti mély együttműködésnek, amit a Balkán-szövetség keretében fejtenek ki, kifejezésre juttatására.

Még mindig tisztátalan a vére!

Ekzema - Pörseések - Pattanások - Furunculózis - Visszerek - Megkeményedett erek - Mészeres gennyedések - Kősvény, csúsz - vesebaj - Ischias - Arterio-sclerosis - a kritikus életkor bajai.

A legtöbb betegség eredeténél egy az oka: a tisztátalan vér. Almatlanság, migrain, szédülés, a véredényelmezségekben szenvedők szívbetegsége, kősvény, csúsz, idegesség, száha, ischias, vesehomok, vesegyulladás, bőrbajok ekzema, pörseések, furunculózis, pattanások, psoriasis, syccosis, erythema stb. a vérbe vegyült tisztatlanságok következményei. Ezek a tisztatlanságok okozzák a visszérből és megkeményedett erekkel keletkező folytonos visszeres gennyedéseket és a legsúlyosabb női bajok is ezek következményei.

Energikus vértisztítóval igyekeznünk kell tehát a vért tisztán tartani, vagy ha már mérgező anyagok keveredtek beléje, azoktól a vért újból megtisztítani, mert csak így előzhetjük vagy szüntethetjük meg a fent felsorolt betegségeket. A Dépuratif Richelet erre irányuló bázilulatos hatása már régóta elismert. A Dépuratif Richelet filtrálja, szűri, valószággal megtisztítja a vért és hálá ennek az erélyes helyesbítő tevékenységnek, a gennyedések elszáradnak és elzárulnak, a sebek és laesiók eltűnnek, anélkül, hogy a bőrön nyomot hagynának maguk után. A beteget nem kínozzák többé az állandó viszketés romboló következményei. A hügmérgeket is elpusztítja a Dépuratif Richelet ezáltal felszabadítja az izleleteket, illetve megszünteti a reumatikus fájdalmakat. A nedvkerítés szabályozásával hat a visszerekre és könnyűvé teszi a járást, eloszlatja a kritikus életkor ama sok baját, amely annyi nőt kímél és elhárítja az ötvenes életkor embereitől az érelmeszesedés veszélyét. Még értékesebb tulajdonsága Richelet Dépuratif-jának az, hogy felkészíti a vért és bázilulatosan megtisztítja a szervezetet.

DÉPURATIF RICHELET

Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható

TURISZTIKA

A Haggibbor Sportegyesület turista szakosztálya f. hó 24-én vasárnap reggel fél 8 órai indulással a klubház elől gyalogturát rendez Leányvár-Tóthfalu Haggibbor forrás-Gorbó-völgye utiránnyal. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

Az „Auróra“ turisták október 24-én autóbussz kirándulást rendeznek a Vlegyászára és a rekiceii vízeséshez. A kirándulásra jelentkezni a Str. N. Iorga 5 szám alatti cukrászdában lehet. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

Kereskedők!

Ha van adó-, vámbüntetésük, elintéznivalójuk a fővárosi hatóságoknál, engedélyek, autorizációk, stb. Forduljanak a „Casa de Sfat a Comerciantilor“-hoz, Bucuresti, Str. Lipsani 19. Telefon 5-06-35.

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, október 21.

Bucuresti. 6.30: Torna, vidám zene, lemezek, orvosi tanácsadó, szakelőadások, hírek. 13: Déli zene, hírek. 14: Hírek, előadások. 18.15: Tánclémezek. 20.25: Mandolinzene. — 21.15: Hangverseny. 23: Lemezek.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, étvend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 13.05: Balalajkazenekar. 13.30: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.40: Hírek. 17.15: Mesék. 18: Cigányzene. 18.40: Előadás. 19.10: Enek zongorakísérettel. 19.45: Küllügyi negyedóra. — 20: Szólészeti tanácsadó. 20.20: Szalonzene. 21: Előadást. 21.40: Hírek. 22: Beethoven szonátákról előadás. 22.15: Dohnányi, Beethoven zongoraszonáta-estje. 23.05: Zenekar. — 23.15: Jazz. 1.05: Hírek.

KÖZGAZDASÁG

Revízió alá veszi a kormány a román-német fizetési egyezményt

A Románia és Németország között fennálló fizetési egyezmény megengedi a szerződő feleknek, hogy az egyezmény revízió alá vételét kérvényesítsék indokolt esetekben. A román kormány élt is ezzel a joggal és felmondotta az egyezményt, amelyet jelenlegi formájában nem tart összeegyeztethetőnek az ország reális érdekeivel. A mai egyezmény mellett ugyanis a román követelések egy tekintélyes hányada befagyott Németországban és ezeknek a követeléseknek a behajtására jelenleg nem sok kilátásunk van.

A Banca Nationala már meg is kapta a hivatalos értesítést, hogy november első felében megérkezik Bucurestibe a német küldöttség, hogy a román kormány és a jegybank megbízottaival az egyezmény módosítására vonatkozólag tárgyalásokat kezdjen.

As új tárgyalások folyamán a román kormány követelni fogja, hogy a mai kiring-számlát a Belgiummal kötött egyezmény mintájára transzfer-megállapodással pótolják. Eszerint abban az esetben, ha a román exportból származó követelések jelentékenyebben meghaladnák a Németországból származó importból eredő tartozásokat, Romániának jogában fog állani a különbözet, helyesebben többlet fellett szabadon rendelkeznie olyképpen, hogy Németországtól bármely külföldi államban eszközleendő fizetést követelhet.

Hasonlóképpen követelni fogja a román bizottság, hogy az összkivétel 25 százaléktól meghaladó petróleumkivételt erős devizákkal fizesse meg a Harmadik Birodalom.

Tőzsde

A külföldi devizák hivatalos árfolyamai a Banca Nationalánál: egyiptomi font 693.707, holland forint 75.77, Reichsmárka 37.38.50, belgas 23.23.50, pengő 26.50.27.50, olasz líra 7, dollár 137.140, norvég korona 34.35, francia frank 4.55.4.76, cseh korona 4.76.4.90, zloti 26.26.50, osztrák schilling 25.26.50, svájci frank 31.33.31.95.

A szabadforgalmi devizák ára az autorizált pénzügyintézeteknél: német márka 36.65.36.75, cseh korona 5.17.5.20, dragma 1.15.1.17, pengő 26.36.26.70, osztrák schilling 26.85.26.95, török font 83.83.50.

A külföldi valuták árfolyamai a bukaresti szabadforgalomban: francia frank 6.30.6.40, svájci frank 41.75.42.25, dollár 180.182, angol font 910.920, török font 125.130, olasz líra 8.8.30, belgas 31.32, német márka 40.42, cseh korona 5.70.5.80, pengő 34.35, schilling 34.35, holland forint 100.102, zloti 31.32, dinár 3.70.3.80, dragma 1.50.1.60, léva 1.60.1.65, Napoleon arany 1190.1200, aranyfont 1490.1500.

A bukaresti értéktőzsde irányzata továbbra is lanyha, tizlettelen, lemozsolódó árfolyamokkal. A kisajátítási kötvény egy ponttal 62 féltre, Renta Stabilizári 38-ról 37-re, Desvoitarea 40-ről 39-re, Inzestrea nagy cím-

letei 80-ról 79-re, kis címletek 77-re, Consolidarea 40-ről 39-re lanyhultak. Ugyancsak lanyha a részvénypiac is. A Banca Nationala kötvényei 5225-ről 5075-re, a Banca Românească 558-ról 547-re, Astra Română 1060-ról 1045-re, Dacia România 4725-ről 4525-re Resita 570-ről 562-re, Mira 1380-ról 1365-re esett.

Árlejtések

Kikötők Automon Igazgatósága, Bucuresti: November 13-án 25.400 méter N. K. B. A. 300 négyzetmiliméter átmérőjű és 4600 méter N. K. B. A. 240 négyzetmiliméter átmérőjű kábel beszerzése.

VI. hadtest parancsnoksága, Cluj: Október 22-én a hadtesthez tartozó garnizonoknak szükséges zab és árpa beszerzése.

Ploesti városa: Október 28-án 100 vagon tizüfa beszerzése.

CFR. vezérigazgatósága, Bucuresti: Október 28-án második árlejtés különféle vászonárúk beszerzése.

Grulovai garnizon: November 5-én vászon, posztó, pamut, bőr hulladék eladása az I. hadtestparancsnokság területéről.

Timisoara városa: December 10-én árlejtés 4500 kw. áramfejlesztőcsoport beszerzésére és felszerelésére.

Csendőrfelügyelőség, Bucuresti: Október 30-án 6000 pár legénységi bakancs beszerzése.

amit MA megtehet

Az ÁLLAMI SORSJÁTEK sorsjegyének a vásárlása rendkívül fontos.

Menjen még ma a Hivatalos Sorsjegyárudába, vagy forduljon bármelyik postahivatalhoz, ahol vehet sorsjegyet.

A 15. sorsjáték I. osztályának HUZÁSA november 15.-én.

Helyi cím: Colectura Oficială Str. Reg. Maria 46.

JEGYEZZE JÓL MEG MAGANAK.

KELL ANNAK MINDIG LENNIE!! Mert sokkal finomabb, egészségesebb és megbízhatóbb! Győződjön meg saját maga!

Lugoji erdőgazgatóság: November 4-én árlejtés 1620 szál fenyő, bükk, stb. fa eladására carasmegyei erdősegből. Kikiáltási ár 564.202 lej. Ovadék 28.500 lej.

Külföldről visszaérkezve a legújabb kéz-, kar- és nyakmasszázs, arckezelést nedvdús krémekkel vezette be a Lancet kozmetika. Fogyasztás garanciával. Cluj, Str. Rațiu 5.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyzseri költsémmel egy sor 3 lej, vasgubbal betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Allástkeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelleg levelet csak egy továbbiunk, ha portóhelyes mellékelve van.

Jutányos áron eladó jókarban levő áramvonalas gyermekkosci. Ugyanott járóka és fonott bőcső is eladó. Str. Iorga 23, földszint.

Elesztő kitűnő mrnőségben készült Klein szeszélesztőgyárban Seind. Jud. Satumare.

Fogorvost, elsőrendű munkaerőt, százalékra vagy bérletre keresek jólbevezetett nagypraxisu fogászati rendelőbe. Ajánlatok Rudolf Mosse Arad, „Fényes alkalom“ jellegre küldendők.

„Orion“ rádiók egyedárúsítása Satumare, Salaj és Maramures megyék részére, detail és angró. Arájanlatokat érdeklődőknek Frelmann, Satumare, Casa-Alba küld.

השבת אבידה אוף דער באהן ליניע צווישען בעטלען אונד בוטסרוין האבען סאבלדעטען מיינ בחור געשלאגען אונד יוניע תפילין ארויס געווארען ווען יעמאנט דיא געקויפט האט אדער ווייסט דאפאן ביטטע מיט נאכאנאמע מיר אבשיקען ולמטה גדולה יחשב. Herskovits Mór, Cluj, Str. Rugului 24.

Ford speciális autószerelőket felveszünk. Ajánlatokat eddigi működéssel feltüntetve. Singer Ford le'akat, Satu-Ma'fe.

Komoly, józan, jömegejelenésű 28 éves magántisztviselő, 150.000 leivel rendelkezik, benősülne kereskedelmi vagy ipari vállalatba. Levelek „Szimpátia“ jellegre kiadóba kéretnek.

Válogatott gesztenye, bányai szilva, aszalt gomba, dió Rooznál, Tautii de sus, Via Bala-Mare.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy culrárdámat hideg büffével kibővittem. Allandóan kapható májpasztétom, salát de böf, szendvicsek, teasütemény, keksz. Esküvőkét és hasonló ünnepeyeket vállalunk házánál is. ADLER, Str. F. David 18.

Bucuresti nagykereskedő keres 35-40 év körüli izr., nagyon jó referenciákkal rendelkező és egy nagyobb háztartás vezetését vállaló házvezetőnőt. Német és lehetőleg román nyelvtudás is megkívánatik. Lehetőleg fényképpel ellátott írásbeli ajánlatok „Bucuresti“ jellegre a kiadóhivatalba kéretnek.

Fodalom szakos egyetemistánó korrepetálást vállal, esetleg lakás ellenében is. Cím a kiadóban.

Mindenes főzőnőt és perfekt szobaleányt keresek esetleg házaspár szobainast és szobácsnót Nov. 1-re. Dr. Lörcinc Déva.

Bármínő képviselőket keresek Hunyad-megye területére. „Hunyad-megyét utazom“ jellegre a kiadóba.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LEMLEKE: KERDÉSESEN AZ ÚJ KELETBEN

„Cs... üze

Budapest, október 20. Asi tudósítója most ér Bartók Béla, az ismert és zongora művész ama hogy műveit ezentul nem és olasz rádió útján köz Bécsi zenei körök, a k arról, hogy mi vezette tünést keltő elhatározás Bartók Bélának még az ban egy zenekari műve adásra Németországban.

Erélyeseb ország

BERLIN, október 20. Körökben meglepetésük ten folytatott heves k a sajtóhadjárat vájam szerint a birodalomnak németek számára. Hiva fogják mozgalmukat, nyerik.

Prága, október 20. távirati ügynökség prárint a csehszlovák sajtóritja Henlein, a szudeta rének agitációs próbálkdon akarja kiaknázni a ket. A Ceske Slovo így ileményünk Berlinnel, hlyos, de mi szerintünk és szlovákia ellen vezetett eszközökkel nem szeretn Németországot. Az Az írja: „Nem fogjuk eltűr támadják, sem hogy n eszközököt vezessenek be ger Presse rámutat arra veinek agitációját külföl giti és egy helyi jellegű szen eltilzott méreteket

Japán ütkö

A sanghaji fronton a kínaiak harc

Sanghai, október 20. áll a harc. A japánok az hevesen rohmoztak, an veszteségeikre tekintette előnyomulóban vannak csiang csatornával párb japán csapatoknak siker várognik a kínai von hait Lotiennel összek Hopej tartományban e egész vidéknek. A kina Honan felé.

Ujabb sanghaji jelent elött Tasangtól északra te kezdetét, ami hiva Csapej és Kiangnan ta A kínai csapatoknak zniok három oldalról a A kínai hadvezetőség a japán előnyomulást hogy a japánoknak su okoztak.

Mint Nankingból jelet nai hatóságok elhatáro sem repitik levegőbe a elötti gátat, ami által a kikötőbe való behatol akadályozni. Így az ide hajók szabadon kiköthe A Havas értesülése s hogy az Észak-Kinában folytató kínai erők több japánokkal szemben, fő mányban és a Sking-H Tiencsin-Peukeu vonalak Egyidejűleg a japán zottja közölte, hogy

„Családi okiratom: a partitúrám“

üzente Bartók Berlinbe

Budapest, október 20. Az Esti Kurir bécsi tudósítója most érdekes cikket írt Bartók Béla, az ismert magyar zeneszerző és zongora művész ama elhatározásáról, hogy műveit ezután nem engedje a német és olasz rádió útján közvetíteni.

Bécsi zenei körök, a lap szerint, tudnak arról, hogy mi vezette Bartók Bélát felháborítást keltő elhatározására. Ezek szerint Bartók Bélának még az elmúlt hónapokban egy zenekari műve került volna előadásra Németországban. Előzőleg azonban

levelet kapott Berlinből Bartók, amelyben felszólították, hogy családi származására vonatkozólag küldje be hiteles adatait. Bartók Béla erre a berlini levélre állítólag azt a választ adta volna, hogy az ő legszűkebb családja a muzsika és családi okirata következképpen csak a partitúrája lehet. A lap azt fűzi hozzá, hogy ez az esemény érlelte meg Bartókban azt az elhatározást, hogy műveinek közvetítését a német és olasz rádióban letiltja.

Erélyesebb lépésre készül Németország Csehszlovákia ellen?

A szudétanémetek teljes autonómiát követelnek

BERLIN, október 20. (Radur.) A Havas jelentése szerint idegen diplomáciai körökben meglepetésüknek adnak kifejezést a német sajtó által Csehszlovákia ellen folytatott heves kampány miatt. Kérdik, vajon nem-e előjátéka annak, hogy a sajtóhadjárat valaminek határozottabb német lépésnek. Egyes német szemlélyiségek szerint a birodalomnak nincsen más célja, mint elnyerni az autonómiát a szudéta németek számára. Hivatalos körök szerint a szudéta németek mindaddig folytatni fogják mozgalmukat, amit a berlini kormány helyesel, amíg az autonómiát el nem nyerik.

Prága, október 20. A hivatalos cseh távirati ügynökség prágai jelentése szerint a csehszlovák sajtó erélyesen elutasítja Henlein, a szudeta német párt vezérének agitációs próbálkozásait, aki illy módon akarja kiaknázni a teplicei incidenseket. A Cseke Slovo így ír: „Egyezik a véleményünk Berlinnel, hogy a helyzet súlyos, de mi szerintünk súlyosabb a Csehszlovákia ellen vezetett kampány. Ilyen eszközökkel nem szeretjük meg velünk Németországot.“ Az Az című lap ezeket írja: „Nem fogjuk eltérni, hogy hazánkat támadják, sem hogy nemzeti szocialista eszközökkel vezessenek be nálunk.“ A Prager Presse rámutat arra, hogy Henlein híveinek agitációját külföldi propaganda segíti és egy helyi jellegű incidensnek egészen eltulzott méreteket próbál tulajdo-

nitani.

Berlin, október 20. (Radur.) Az esseni National Zeitung, amelynek Göringgel való kapcsolata ismeretes, nagyterjedelmű cikket közöl a szudeta németek kérdéséről és a német-csehszlovák viszonyról. Az európai béke jövője és az európai politika fejlődése — írja a lap — a szudeta németek kérdésének kielégítő békés megoldásától függ. Ez a kérdés már nem a német-csehszlovák viszonyra vonatkozik, hanem az egész európai politikát érdekli. Németország ebben a kérdésben Csehszlovákia támogatását bírja. A Berlin-Róma tengely értelme nemcsak a két kormány barátságában, de a bátorsággal megoldandó kérdések rendezésében is áll. A szudeta németek létjogainak helyreállítása és biztosítása egyike ezen kérdéseknek.

Japán Mongoliában új ütközőállamot létesít

A sanghaji fronton áll a véres harc. Csapel és Kianguan tartományokban a kínaiak három oldalról körülzárták a japánok balszárnyát

Sanghai, október 20. A sanghaji fronton áll a harc. A japánok az utolsó 24 órában hevesen rohantak, anélkül, hogy súlyos veszteségeikre tekintettel lettek volna és előnyömulóban vannak a Dacsiang-Nancsiang csatornával párhuzamos uton. A japán csapatoknak sikerült ezáltal beszűkíteni a kínai vonalak közé a Sanghaji Lotiennel összekötő ut hosszában. Hőpej tartományban a japánok urai az egész vidéknek. A kínaiak visszavonultak Honan felé.

Újabb sanghaji jelentés szerint ma délelőtt Tasangtól északra nagy ütközés vette kezdetét, ami hivatva van eldönteni Csapej és Kianguan tartományok sorsát. A kínai csapatoknak sikerült körülzárnunk három oldalról a japán balszárnyát. A kínai hadvezetés azt állítja, hogy a japán előnyömulást feltartóztatták és hogy a japánoknak súlyos veszteségeket okoztak.

Mint Nankingból jelentik, a sanghaji kínai hatóságok elhatározták, hogy még sem repitik levegőbe a Csefu kikötője előtti gátat, ami által a japán hajóknak a kikötőbe való behatolását akarták megakadályozni. Így az idegen kereskedelmi hajók szabadon kiköthetnek Csefuban.

A Havas értesülése szerint úgy látszik, hogy az Észak-Kinában guerilla-harcot folytató kínai erők több sikert értek el a japánokkal szemben, főleg Szansi tartományban és a Szing-Hankeu, valamint Tiencsin-Peukeu vonalak mentén.

Egyidejűleg a japán hadsereg megbizottja közölte, hogy a Liuhsang-Tazang

vonal mentén heves harcok voltak. A japánok elfoglalták Kuangcsang helyiséget, Tazangtól északra.

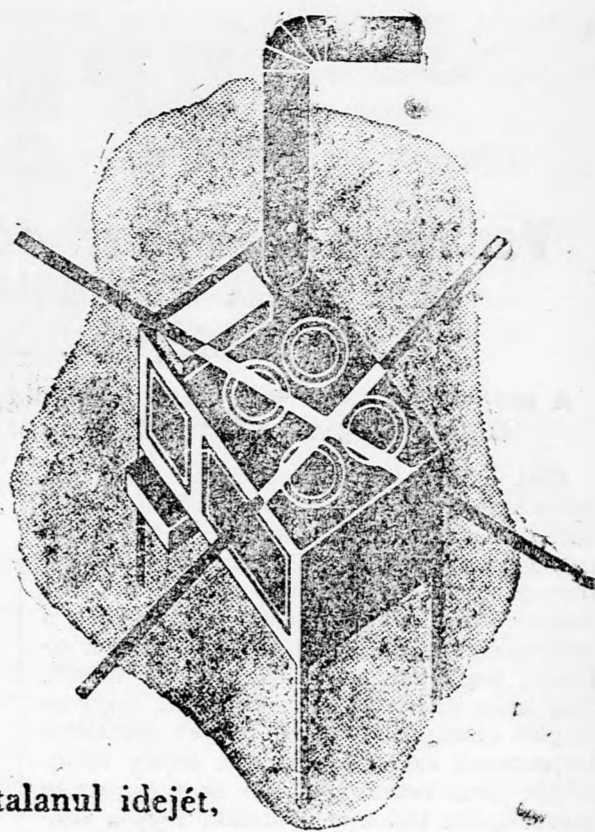
A japán hadsereg szóvivője szerint a hadműveletek óta a kínai csapatok majdnem 100 ezer embert veszítettek. A sebesültek száma is legalább ennyit tesz ki.

Mint sanghaji mértékadó helyről nyert forrásból jelentik, az október 14-re virradó éjjel egy kínai repülőgép észrevétlenül csatlakozott egy japán repülőrajhoz, mely a sanghaji repülőter bombázása után visszatérőben volt hangárjai felé. Amikor a japán repülőter lámpáit meggyújtották, hogy a japán raj leszállhasson, a kínai repülő két bombát dobott le és megsemmisített 7 japán bombavetőt, majd visszatért állomáshelyére.

Nankingi jelentés szerint az amerikai nagykövét jegyzéket intézett a külügyminisztériumhoz, kérve, hogy a kínai repülő ne jelenjenek meg a sanghaji nemzetközi koncessziós területe felett. A jegyzék szerint október 15-ig a tévesen célzott lövedékeknek 2057 halott és 2955 sebesült áldozata volt.

A Reuter pekingi jelentése arról számol be, hogy hivatalos jellegű japán nyilatkozat közli, miszerint rövidesen új ütközőállamot létesítenek Mongóliában, amely Mandzsukuo mintájára japán ellenőrzés alá kerülne. Minden valószínűség szerint az új állam fejevéé Teh Uang herceget, a Csahar tartománybeli mongól törzsek vezérét neveznék ki. Az új állam fővárosa a Szuiyuan tartomány északi részében lévő Pilingmia lenne.

Lejárt az elavult módszer ideje!

Ne vesztesse továbbra is haszontalanul idejét, ne pazaroljon feleslegesen erőt, munkát, fáradságot a kényelmetlen fatüzelésű tüzhelyen való főzéssel!

Az „ARAGAZ“ praktikus, kényelmes és szép készülékei Önnek is rendelkezésére állanak, hogy háztartási munkáját megkönnyítsék és Önnek időt és pénzt takarítsanak meg!

RÉSZLETES FELVILÁGOSÍTÁS ÉS BEMUTATÁS:

Fischer S. A.
Cal. Reg.
Ferdinand 6.

NEM HIANYOZHAT EGÝ HÁZTARTÁSBÓL SEM

ARAGAZ

A bukaresti rendőrség a meggyilkolt bukaresti valutás gyilkosainak nyomában

A brassói nyomozás eredményei

Bucuresti, október 20. (Az Új Kelet tud.) A sepsiszentgyörgyi ügyészség a brassói rendőrség közreműködését kérte a Goldsläger Jónás bukaresti valutás gyilkosai elleni nyomozásban. A brassói rendőrség külön detektivbrigádöt állított az ügy szolgálatába. A brassói rendőrség azonnal megfigyelés alá vett egy valutást, akiről megállapítást nyert, hogy több bukaresti tőzsdeügynökkel és valutással, köztük Goldslägerrel is összeköttetésben állott. Egy informátor közlése szerint ez a valutás két-három napon át távol volt Brassóból, éppen abban az időben, amidőn Goldsläger meggyilkolása történt. Ez alatt az informátor szerint az illető valutás Goldsläger társaságában volt, akivel egy üzlet megkötéséről tárgyalt. Sőt a gyilkosság napján mindkettőjüket egy nő társaságában látták. Végül megállapítást nyert az is, hogy Goldsläger brassói ügyfele üzleti kapcsolatokat tartott fenn a sepsiszentgyörgyi és kereszteri kereskedőkkel, akiket hetenként kétszer-háromszor különböző ügyletekkel kapcsolatosan felkeresett.

orghe Ionescut, a brassói fogház igazgatóját és Landesmann, a műhely bérlejtőjét. Ezeknek vallomásából megállapítást nyert, hogy a koffer nem származhatott a brassói fogház műhelyéből, sem pedig valamelyik helybeli kereskedőtől. Landesmann, aki a kérdés szakértője és ismeri az egész romániai kosárpiacon, kategorikusan kijelentette, hogy a koffer csak Bucurestiből származhatott.

Landesmann igen érdekes felvilágosításokkal szolgált a rendőröknek ezzel kapcsolatban. Elmondta, hogy Bucuresti környéki magánműhelyekben is készítenek hasonló kosarakat, különösen Fierbinti községben.

A nyomozás újabb fázisáról azonnal jelentést tettek a bukaresti rendőrségnek. Bucuresti, október 20. A bukaresti rendőrség Goldsläger Jónás valutás gyilkosainak nyomára jutott. A nyomozás érdekében egyelőre további adatokat nem közölnek a nyilvánossággal.

Silberstein Abrahámért

Silberstein Abrahám részére a következő újabb adományok érkeztek: Lőb Jakabné Vajdahunyad 100, Kain Adolf Turda 50, N. N. Cluj 200, Pauc Bertalan Zálau 100, Goldstein Irina Tg.-Mures 100, Jakab Herman Ujlac de Beius 150, Silberstein Mór Nusfalau 200, N. N. 100, dr. Berger Dezső Satu-Mare 100, Feldmann Józsefné Satu-Mare 100, Feuerstein Sándorné Satu-Mare 100, Bumbacul Táránesc 200, Sole Izidor Brassó 100. Előbbi kimutatásunkból sajnálatosan kimaradt dr. ing. Ernst Klein Timisoara 150, amelyet ezuttal pótolunk.

SPORT

Vasárnap Rómában dől el, hány csapattal vesz részt Románia és Jugoszlávia a Közép-Európa Kupában

A magyar és cseh szövetség Románia és Jugoszlávia kérését támogatja, Olaszország és Ausztria Németországot szeretné a KK-ban látni

Cluj, október 20. (Az Új Kelet tud.) A Lazio-Ferencváros vasárnapi római Közép-Európa Kupa döntőmérkőzésével egyidőben — mint megírtuk — a KK bizottság nagyfontosságú ülést tart. A bizottságnak a Svájc visszaépítésével megüresedett két helynek a betöltése kérdésében kell döntenie. Ennek elenére, hogy pár nap választ el az üléstől, még most sem lehet pontosan tudni, hogy az alapító országok képviselői milyen javaslatot terjesztenek elő, illetve melyik ország kiküldöttje járul hozzá a román és a jugoszláv szövetségnek ahhoz a kéréséhez, hogy a vizszaléóp két svájci csapat elyét román, illetve jugoszláv csapattal töltsék be?

Kiszivárgott hírek szerint a magyar és a cseh szövetség feltétlenül a román és a jugoszláv kérését fogja támogatni. Az olaszok, de különösen az osztrákok ezzel szemben azt fogják javasolni, hogy Németország kapja a két helyet, vagy pedig az alapító országok.

A román és jugoszláv kérés teljesítésének elgáncsolásával kapcsolatban a román fővárosban már olyan hangok hallatszanak, hogy amennyiben Gerő dr., az osztrákok KK képviselője valóban a román és a jugoszláv érdekekkel száll szembe, Románia nem ad beutazási engedélyt osztrák csapatoknak.

Juga Liviusnak szolt a vasárnap Brailában történt sportbotrány

Cluj, október 20. (Az Új Kelet tud.) A vasárnap sportjáról szóló beszámolóknak során megírtuk, hogy a vasárnap Brailában lejátszott Kinizsi-Duig mérkőzést szokatlanul nagyméretű botrány követte, amelynek során Tica Iliescu játéktevéteit súlyosan bántalmazták.

Már az első pillanatban tudni lehetett, hogy a botrány mögött milyen események húzódnak meg és hogy a mérkőzés feszült atmoszférája nem is a Kinizsi csapata, hanem annak elnöke, Juga Livius dr. miatt keletkezett.

A brailai vasárnapi botrány részletei egyébként csak most kerülnek nyilvánosságra. A Kinizsi brailai játékaának egyenesen hajmeresztő részletei vannak. Dr. Juga Livius a szövetségnek jelentést tett az esetről és előadásából a következők derülnek ki:

A Kinizsi kérte, hogy Braila legjobb szállodájában helyezték el. Arra való hivatkozással, hogy mincsen hely, egyik harmadrangú szállodába irányították a vendégcsapatot. Adott pillanatban gyanú külsője egyénekből álló csoport özönlött el a szállodát és halálra keverték nemcsak a temesvári játékosokat, de dr. Juga Livius is, aki mint ismeretes, egyike volt az új bajnok beosztás, tehát a DUIG első ligába kerülése ellenzőinek.

Amikor a DUIG emberei nem tudták megtalálni azokat, akiket kerestek, hajnali négy órakor cigányzenével tértek vissza és reggel hat óráig pokoli macskazenevel csaptak lármat, hogy a Kinizsi játékosainak pihenését zavarják.

A futballpályán példátlanul durván játszott a DUG, úgy, hogy Szutort, aki ököllel támadt Thierjungra, a bíró kiállította. Emiatt Iliescu bírót félholtra verték és alig tudott Ga'acra menekülni. Még bíróját sem vette fel. Ugyanígy menekült a Kinizsi is: még a költségeit sem vehette át.

Az ügy ma este kerül az illetékes fórumok elé. Ezzel kapcsolatban a bucaresti lapok példaadó súlyos szankciókat követelnek a Nemzeti Bajnokság Bizottságtól, ellenkező esetben lemondását kérik.

Jólétesült sportkörökben tudnivaló, hogy a vasárnapi brailai sportbotránytól a szövetség egyes magas funkcionáriusai sem idegenek, akik ezt az alkalmat arra akarták felhasználni, hogy a DUIG tiltakozzon Juga Livius azon akciója ellen, amelyben a régi bajnok beosztás visszaállítása miatt, illetve a huszas beosztás ellen foglalt állást.

Nos, a DUIG tiltakozott...
—
DVA—Kinizsi 2:0 (0:0). Hétfőn Galatin játszott a Kinizsi és a vasárnapi mérkőzéssel a lábában, valamint az izgalmas menekülés lelki nyomaival, vereséget szenvedett.

Fellebbezett a Venus — büntetését fel-emelték. Bucurestiből jelentik: A Venust mint ismeretes, a Nemzeti Bajnokság bizottsága a Venus—Gloria mérkőzés incidenséből kifolyólag 5000 leire büntette. A Venus a határozatot megfellebbezte. A fellebbezést a büntetést 5000 leiről 10.000 leire emelte fel.

SIDY THAL és ADOLF TEFFNER

november hónapban ismét szerepelni fognak az erdélyi zsidó közönség előtt, amely már annyira szívve zárták őket. A társulat rendezője a világhírű

Jacob Sternberg

akinek neve garancia az előadások magas művészi színvonalára. Az előadásra kerülő darabok zenéjét az ismert komponista: MAX HALM szerezte. A társulat 60 tagból, a zenekar 15 tagból áll. A turné során a tagokat és a felszerelést három külön vagon szállítja.

A turné műsorszámai:

A KINCS

Sólem Alechem után átadogozta és színre alkalmazta Jacob Sternberg. Zenéjét: Max Halm.

Színház lángokban

Hatalmas aktuális szatirikus revü. Szövegét írta és rendezte: Jakob Sternberg. Zenéjét szerezte Max Halm.

A turné programja:

November	1. Gheorgheni.	November	16. Oradea.
"	2. Reghin.	"	17. Arad.
"	3. és 4. Târgumures.	"	18. Arad.
"	5. Szület.	"	19. Szület.
"	6. Cluj	"	20. Timisoara
"	7. Cluj D. u. és esti előadás.	"	21. Timisoara D. u. és este
"	8. Dej.	"	22. Lugoj.
"	9. Baia-Mare.	"	23. Petroseni.
"	10. Sighet.	"	24. Petroseni.
"	11. Sighet.	"	25. Sibiu.
"	12. Szület.	"	26. Szület.
"	13. Satumare.	"	27. Erasov.
"	14. Satumare.	"	28. Brasov.
"	15. Oradea.		

Ha gyermekei mellé nevelő kell,

korrepetitort keres, vizsára akarja előkészíttetni,

Ha ön meg akar tanulni jól románul,

Ha perfekt francia, héber, angol, olasz, német nyelvtanítót keres,

Ha gyermekeit be akarja vezetetni a vallási tudományokba, úgy saját érdekében

forduljon a Zsidó Diáksegélyzőhöz

Személyesen vagy levélben. Sf. Iuliu Maniu 33. Telefon: 23-08, ahol az egyetemi hallgatók egyéniségének és szakképzettségének teljes ismerete alapján ajánlanak Önnek megbízható munkaeerőt.

SZÍNHÁZ·FILM·MŰVÉSZET

Két héttel elhalasztották Alpár Gitta hangversenyét

Cluj, október 20. Alpár Gitta impresszariója körtáviratban közölte azokkal a színházakkal, amelyek európai hangverseny körútját lekötötték, hogy orvosi utasításra kénytelen körútját két héttel elhalasztani, mert Belgrádban megbetegedett.

Az új időpontot néhány nap múlva közli a színház. A megváltozott jegyek természetesen érvényesek maradnak a hangversenyre, s a színház elővételi pénztára továbbra is kiszolgáltat jegyeket a világhírű énekesnő hangversenyére.

Cigányszerelem

— A klasszikus operettciklus felújító előadása —

Péntek este Lehár Ferenc szépséges nagyoperettje, a Cigányszerelem ismét felkerül a színház játérendjére. A nagyszabású, nemes muzsika, amelyet nem tud kiszorítani a könnyű dzsessz-zene, bizonyára most is megtalálja az utat a közönség szívéhez.

A Cigányszerelem felújítása az operett-együttes parádés teljesítménye lesz. Gróf László ujszerű rendezése, Rajnai Sándor pazar kiállítása, Tebán János pompás tánci és Solymosán Magda, Ürmössi Magda,

Báza Éva, Miklóssi Margit, Jenei János, Csóka József, Deési Jenő, Csengeri Aladár és a többiek játéka valóban ünnepi eseményé fogják avatni a Cigányszerelem felújítását. Külön eseménye lesz az előadásnak egy új tenorista, Kallós József bemutatkozása, akinek rendkívül nagyterjedelmű, amellet bársenyos és meleg tenorja a legnagyobb jövőt ígéri. Kallós József Jonel szerepében mutatkozik be a kolozsvári közönségnek.

Solness építőmester

A drámai együttes hétfőn mutatja be Ibsen remekművét, Solness építőmester. Ibsen darabjai ma aktuálisabbak, mint valaha, a modern kor csak beteljesítette ennek az egyedülálló lángelmének szociális proficiáit. A Solness építőmester kristálytisza, minden ízében emberi, magával ragadó és izgalmas alkotása a világirodalomnak.

Színházunk fokozott lelkesedéssel készül a szép és nehéz feladatra, hogy Sol-

ness építőmestert méltó módon szólaltassa meg a kolozsvári színpadon. A címszerepben Mészáros Béla jutott színészi pályafutásának talán legértékesebb feladatához, Hilda szerepe pedig Fényes Alice képességeit teszi a legnehezebb próbára, hiszen ez a nőalak a világ drámairódmánának egyik legnehezebb és legtöbbet vitatott szerepe. A többi szerepeket Erényi Böske, Paál Magda, Tóth Elek, Lantos Béla, Szabados Árpád és mások alakítják.

A SZÍNHÁZ HETI MÚSORA:

Szerda fél 9: A bor (ötödösör).
Csütörtök fél 9: Szerelmre ítélem (Gredinár Aurél—Walter Gyula és Claude Romano nagyszerű zenés bűnügyi vígjátéka.)

Péntek fél 9: Cigányszerelem (Lehár Ferenc nagyoperettje, teljesen új betanulással, új kiállításban. A klasszikus operettciklus előadása. Rendező: Gróf László. Főszereplők: Solymosán Magda, Ürmössi Magda, Báza Éva, Miklóssi Margit, Jenei János, Kallós József, Deési Jenő, Csóka József, Csengeri Aladár. Premier bérlet 8. sz. — A bérlet jegyét kívánatára becsereéli a pénztár.)

Szombat d. u. 4: Egy pohár víz. (Ifjusági előadás kizárólag az iskolák részére.)
este 9: Cigányszerelem. (Rendes bérlet 8. sz.)

Vasárnap d. u. 3: Illatszertár. (Olcsó helyekkel.)
d. u. 6: Cigányszerelem.
este 9: Rut kis kacsá. (Hatodsor.)

Hétfőn fél 9: Solness építőmester. (Ibsen világhírű színműve. Főszereplők: Fényes Alice, Erényi Böske, Paál Magda, Mészáros Béla, Tóth Elek, Lantos Béla, Szabados Árpád, stb. Rendező: Szabados Árpád. (Premierbérlet 9. sz.)

Kedd fél 9: Solness építőmester. (Rendes bérlet 9. Irodalmi bérlet 5. szám.)
Szerdán és a következő napokon minden este: 3:1 a szerelem javára. (A szezon nagy revü-operettje. Káprázatos kiállításban.)

A ROMAN OPERA MÚSORA:

Péntek, okt. 22: Martha.
Szombat, okt. 23: A firenzei baletteggyüttes vendégszereplése.

Vasárnap, okt. 24: (este) Zsidónő.
Hétfő, okt. 25: Faust.

Kedd, okt. 26: (matiné) Cigánybáró.

SELECT MOZGÓ MÚSORA:

Cafe Metropole ellenállhatatlan humoru szellemes francia vígjáték, főszerepekben: Tyrone Pover, Loretta Young, Adolf Menjou, Gregory Ratoff.

URANIA MOZGÓ MÚSORA:

Alexandra grófnő. Korda Sándor legszebb alakítása, főszerepekben: Marlene Dietrich, Robert Donat.

ROYAL MOZGÓ MÚSORA:

Ma: Charlie Chan az Olimpián. A berlini Olimpia eseményei szolgálnak háttérként ehhez a bűnügyi filmhez, amely felülmúl minden eddigit. Főszerepekben: Warner Oland. Előtte Fox journal. Előadások: 3.20. 5.20, 7.20 és 9.20 órákor.

CAPITOL MOZGÓ MÚSORA:

Lányok fohében, ragyogó bécsi vígjáték főszerepekben: Maria Cebotari, a bécsi opera világhírű énekesnője, Georgetta Alexander és Stolz Hilda.

HIL

Harminc chal

Amikor a Jom Han...
tartó komoly tanács...
nap este végetért, meg...
natos program, am...
kedvessé tesz min...
rendezvényét: az ének...
Az ifjusági napon...
melkórusai egymással...
ő a palesztinai és g...
adott pillanatban kék...
olatt harminc egyform...
vid fekete nadrágba...
öltöztött fiu és leány...
Somér Hacıur indulás...
alék a Jom Hanour...
aut az állja előtt.

Csupa egészség, csu...
fataiság volt ez a cso...
hezebb politikai és b...
nyek között készül fel...
Éljő dr. Mózes Lá...
nikára búcsúztatta le...
ő beszédben az ollija...
Jámbor Ferenc mondo...
és meleg baráti szót...
a Somér Hacıur mozg...
a távozik kőszíntek e...
mozgalomtól és a Som...
Morosztályától, amely...
ségek között adták a...
gálm zászlóját.

— Időp'ognózis. Cső...
ország déli és keleti ré...
hőzet, enyhe északi szé...
a tenger partvidékén...
et. A többi országresze...
idő, enyhe szél, változ...
reggel köd, éjjel fag...

— Ha étvágytalan, u...
pon át reggel éhgyom...
szetes „Ferenc József...
száltak béműködése...
egész emésztése rendb...
ajánlják.

— Előadás. A Zsidó...
mak keretében f. hó 25-...
kor a Párt Stroescu...
helységében Weinmann...
óság szocio'ógiája" cí...

— Rövid hírek mind...
meg a lengyel kormány...
rus általános politikai...
bad város gazdasági é...
végleges meghatározás...
olasz korporációs bizo...
solni közölte, hogy au...
tanak, amely irányítan...
gazdasági függetlenség...
ott intézkedéseket. —
ése szerint újabb egyi...
okokt vezényelték a li...
balos körök kijelentik...
ealomra és a Merza-M...
sőt csapatmozdulatok...
latok előkészítéséül sz...
ban ma délelőtt nyit...
ésszaka. A szkuptsina...
szénátus elnökévé Maj...
— Berlini jelentés szer...
gyi miniszterium felo...
likus oktatónők szöve...
volt a német katolikus...
veinek és a Németors...
kötött konkordátum...
szabadságát. — Berlin...
szerraktár kigyulladt...
megsebesült. — Hivat...
szerint Németországba...

Vasár

október 24-én déle

Zsidó

nagy

gyű

az Edison s

Minden zsidó

HIREK

Harminc chaluc utrakészen

Amikor a Jom Hanooar reggeltől-estig tartó komoly tanácskozások után, vasárnap este véget ért, megkezdődött a nemhivatalos program, ami olyan közvetlenné és kedvessé tesz minden zsidó ifjúsági rendezvényt: az ének és a tánc.

Az ifjúsági napon képviselt szervezetek énekkórusai egymással versenyezve adták elő a palesztinai és galuti énekeket. Egy adott pillanatban két-juhár selyem zászló alatt harminc egyforma fehérbluzba és rövid fekete nadrágba, illetőleg szoknyába öltözött fiú és leány sorakozott fel: a Somér Haooar indulásra váró chalucái, akik a Jom Hanooar keretében vettek búcsút az alijja előtt.

Csupa egészség, csupa izom és robbanó fiatalág volt ez a csoport, amely a legnehezebb politikai és biztonsági körülmények között készül fel az országépítésre.

Előbb dr. Mózes László a Szövetség főtitkára bucsuztatja lendülettel és szármagával beszédben az olizájó csoportot, majd Jámber Ferenc mondott néhány közvetlen és meleg baráti szót, ezután Székely Mose a Somér Haooar mozgalom nevében, majd a távozók köszöntek el az erdélyi cionista mozgalomtól és a Somér Haooar fiatalabb korosztályától, amelyek megható külsőségek között adták át a távozók a mozgalom zászlóját.

Időp'ognózis. Csökkenő légnyomás az ország déli és keleti részeiben, váltakozó felhőzet, enyhe északi szél, erősebb légáramlás a tenger partvidékén, változatlan hőmérséklet. A többi országrészekben többnyire derült idő, enyhe szél, változatlan hőmérséklet, este reggel köd, éjféli fagy.

Ha étvágytalan, úgy igyék néhány napot át reggel éhgyomorral félphór termeszetes „Ferenc József“ keserűvizet, mert ezáltal bélműködése szabályozódik és így egészséges emésztése rendbe jöhet. Az orvosok ajánlják.

Előadás. A Zsidó Párt kulturprogramjának keretében f. hó 25-én hétfőn este 9 óra-ko- ra a Párt Stroescu ucca 7/b. szám alatti helyiségében Weimann Jenő „Az erdélyi zsidóság szociológiája“ címmel tart előadást.

Rövid hírek mindenün. Ma kezdődtek meg a lengyel kormány és a danzigi szenátus általános politikai tanácskozásai. A szabad város gazdasági és politikai jogkörének végleges meghatározásáról van szó. — Az Olasz korporációs bizottság záróülésén Mussolini közölte, hogy autarkia-tanácsot alakítanak, amely irányítani fogja az Olaszország gazdasági függetlenségének biztosítását hivatott intézkedéseket. — A kairói lapok jelenléte szerint újabb egyiptomi és angol csapatokat vezényelték a libiai határ felé. Hivatalos körök kijelentik, hogy nincsen ok aggodalomra és a Merza-Matruich vidékén eszközölt csapatmozdulatok csak a téli hadgyakorlatok előkészítéséül szolgálnak. — Belgrádban ma délelőtt nyílt meg a parlament őszi ülésszaka. A szkuptsina elnökevé Csiricset, a szenátus elnökévé Majurancicot választották. — Berlini jelentés szerint a nemzeti nevelésiügyi minisztérium felozlatta a német katolikus oktatók szövegségét, amely egyike volt a német katolikusok legjelentősebb szerveinek és a Németország és Vatikán között kötött konkordátum garantálta működésük szabadságát. — Berlinben egy nagy vegyszerraktár kigyulladt és leégett. Több rendőr megsebesült. — Hivatalos német kimutatás szerint Németországban 2527 lap jelenik meg.

Vasárnap,

október 24-én délelőtt 10 órakor

Zsidó Párt nagy népgyűlése

az Edison mozgóban.
Mindén zsidó legyen ott!

Pál régensherceget 'omán tisztító avatják. Bucurestiből jelentik: A Timpu hiradása szerint vasárnap Sinaiában a királyi család tagjai jelenlétében avatják Pál jugszláv régensherceget azon század parancsnokává, amelynek élére a napokban nevezték ki.

A Malomárokból ölte magát egy állástalan pincér. Megrendítő öngyilkosság történt kecskésztől fél tíz óra tájban a Malomárokból. Pete Lajos Dragalina ucca 13 szám alatt lakó 44 éves pincér házában kertjéből beleugrott a Malomárokból. A fuldokló pincért egy biciklista vette észre az Eminescu ucca sarkán. Utána rohogott, hogy kimentse, de a víz közben messzire sodorta el az alélt embert. Időközben egy rendőr feltartóztatta a lámpa nélküli rohogó biciklistát, aki emiatt elvesztette szeméjét a Malomárok vízében sodródó férfit. Közben a vashíniál is észrevették a víz felületén uszó fuldoklót és a szolgálatos rendőr több járőrelővel menteni igyekezett. A szerencsétlen embernek azonban már csak holttestét emelték ki a Malomárok vizéből. Közben megérkezett a helyszíre a rendőri bizottság, egy szolgálatos tisztiorvos kíséretével. A holttest ruháinak zsebében talált iratokból állapították meg, hogy Pete Lajos 44 éves pincérral azonos. Tárcájában feleségéhez intézett bucsulevelet találtak, amelyben elmondja, hogy öngyilkos lesz, mert régóta munka nélkül van. Feleségétől búcsúmatot kér öngyilkosságáért, de mint írja, nem bírta már tovább az életet. Az öngyilkos pincér holttestét beszállították a törvényszék bonctani intézetébe.

„JOLIE“-nál

A csucaai gyorstehervonat mozdonyvezetőjének beismerő vallomása. A csucaai borzalmas vasúti katasztrófa vizsgálatával megbízott Danciel vizsgálóbíró tegnap hallgatta ki Damian Arzeniet, a gyorsteherszelvény mozdonyvezetőjét, aki mint ismeretes, szintén súlyosan megsérült a katasztrófánál és akit az ortopéd kórházban ápoltak. Damian Arzenie egészségi állapota annyira helyreállt, hogy a vizsgálóbíró tegnap kihallgathatta. A gyorstehervonat mozdonyvezetője beismerte a vizsgálóbíró előtt, hogy a csucaai forgalmista engedélye nélkül indította a vonatát. Damian vallomása fordulatot jelent a csucaai katasztrófa ügyében, mert ennek alapján szabaddá helyezik Cornea forgalmistát. A vádat azonban fenntartják ellene, mert ha nem is ő engedte kiindulni a gyorstehervonatot, de midőn észrevette, hogy a szerelvény kirobogott az állomásról, nem adott le vészjeleket a legközelebbi őrháznak.

„JOLIE“-nál

Teadélután. A Regal bar tulajdonosai november 24-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel a Haggyibor futballszakosztálya és a zsidó iparosok aggmehháza javára teadélutánt rendez. A közönséget ezuttal is meghívja a két zsidó intézmény.

Sidy Thalék erdélyi vendégszerzése. Egyre közeledek az idő, amikor Sidy Thalék Erdélyben üdvözölhetjük. A diva amióta legutóbb láttuk, sokat fejlődött, főleg dráma képességeinek kiteljesülésében. Ezuttal Solem Alejchem egyik gyönyörű, mély alkotásában fogjuk látni Sidy Thalékat az élen a hatvan tagu, nívós társulatot. A szindarab, amelyet a híres jiddis költő, József Stenberg dramatizált, főtárja a zsidó lélek titkos redőit, megmutatja karakterbeli sajátosságát olyan érdekfeszítő cselekmény keretében, amely ezt a szindarabot már ezért is a jiddis irodalom klasszikus művei közé emeli. „A kincs“ című zenéi dráma Bukarestben és Bukovina fővárosában, valamint az ó-királyság városában hatalmas sikert aratott. Mindenfelé úgy ünnepelték a szép sikert, mint annak idején az első vilnai truppot. A közönség nehezen buszuzik szeretett művészeitől, akik mint ismeretes, Kovno állami színházba szerződtek és erdélyi turnéjuk után el is hagyták az országot. A társulat magával hozza teljes felszerelését, amely három vasúti kocsi veszik igénybe. A romániai jiddis színház-ek-kora apparátust eddig még nem ismert. Az „Ojcer“ című zenés drámán kívül egy szatirikus revüt mutatnak be „Eg a színház!“ címen, amely művészi eszközökkel mutatja korunk fonákjait. A darab szerzője József Stenberg, aki ebben a művében csillogtatja kivételes tehetségét. Sidy Thalékat nehezen várja Erdély zsidó közönsége.

A belga király nem vesz részt az yseri volt frontarcosok gyűlésén. Brüsszélből jelentik: A Havas értesülése szerint az yseri volt frontarcos gyűlésen elsőszben nem lesz jelen a belga király. Ennek oka abba keresendő, hogy az amnesztia törvény miatt a volt frontarcosok elhatározták, hogy a háborus emlékinnepeleiken nem engedik meg a kormány tagjainak hivatalos minőségben való megjelenését.

A népus pe'e a Marconi társaság ellen. Londonból jelentik: Tafari rasz fellebbezett a londoni legfőbb bírósághoz egyik angol törvényszék azon határozata ellen, hogy nem perelhet abesszin népusi minőségében. Ismeretes, hogy a volt népus perbefogta a Marconi társaságot, amelynek az abesszin kormány koncesszióba adta az addis-abebai rádiószolgálatot és 10.000 font behajtását követelte attól.

A Goldmark Filha'omóniai Társaság értesíti tagjait, hogy ma, csütörtökön este 9 órakor rendes próbát tart, melyre a tagok feltétlen és pontos megjelenését kéri.

Kérem a kereskedőkhöz. Nem szokványos eset jutott tudomásunkra. Egy első-éndű kereskedelmi utazó még ez év májusában leest a vonatról és olyan belső sérüléseket és komplikációkat szenvedett, amelyek miatt különböző gyógyintézetekben, kórházakban kellett felkúrálnia. A kezelés költségei és minden jövedelem hiánya miatt a javakorabeli, szorgalmas férfi teljesen leszegényedett. Már ruháit és fémhennit is eladta. Betegségének utókezelése is pénzbe kerül, amit nem tud másként előteremteni, csak egykori szaktársai, a kereskedők jószágából. Arra kér minden utazót és kereskedőt, mentsek meg a pusztulástól. Ruhát kér, vagy pénzt, amit kívánatra, miheylt aktív lesz, vissza fog téríteni. A minden támogatást megérdemlő ember főlegítését célzó összegetek a kiadóhivatal továbbít és nyilvánosan nyugtá.

A Goldmark Filha'omóniai Társaság ez- uton értesíti összes tagjait, hogy szerdán és csütörtökön, f. hó 20-án és 21-én kikézsbesi- teti tagjainak a tagsági igazolványokat, melyek egyuttal 12 előadásra szóló 2 drb. 10 százalékos kedvezményesjegy váltására jogsí- tó szelvényvel vannak ellátva. A társaság felhívja a tagok figyelmét arra is, hogy ezen kedvezmény nemcsak a Goldmark koncertek- re vonatkozik, hanem — mivel sikerült a helybeli koncert-rendező irodákkal megegyez- ni — a koncert-irodák rendezvényeire is ér- vényesek e szelvények, amennyiben a jegyek elővételben fognak megváltatni. A f. hó 23-án, pénteken este az Operában tartandó „florenci pantomim-balett“-estre az 1 sz. szelvények érvényesek. Jegy-övéttel: a Piata Unirii-i kioszkban. A f. hó 27-én, szerda esti Alpar Gitta hangversenyre a 2. sz. szelvények ér- vényesek. Jegy-övéttel: Rudolf Mosse iroda, Calea Regele Ferdinand 8.

„JOLIE“-nál

Fehérnemű, harisnya

„JOLIE“-nál

Regáti zsidó hitközség megdöböntő el- járása erdélyi szá'mazásu rabbijával. Men- del Walzer Beszterceuaszdó vidékéről került az ókirályságba, ahol két rabbiállást is be- töltött. 1936 augusztusában a gurgui hit- község választotta meg rabbijává. Két tá- borból állott a kis hitközség: spanyol és ug- y-nevezett keleti ritus követő zsidókból. Wal- zer rabbi egységet igyekezett létrehozni a két tábor között és bevezette a zsidó hit- oktatást is, amelynek keretétől iskolát létesít- tett. Egyes hitközségi tagoknak rehojysem tetszettek a rabbi jóhiszemű fáradozásai és gyűlöletes kampányt indítottak ellene. Ki- fogásainak nem alkotmányos formák között adtak kifejezést, hanem egyszerűen el akar- ták kergetni a jogérvényesen megválasztott és hivatását teljesítő rabbit. Samuil Marcu, Leon Abramovici, Jean Weiss, Moritz Kreisel hitközségi tagok a legbrutálisabb módon lép- tek fel a rabbival szemben. Walzer rabbi arra a jogos álláspontra helyezkedett, hogy ha kifogásuk van ellene, vigyek panaszuikat választott bíróság, vagy Din Toras elé. Ehelyett az történt, hogy istentisztelet köz- ben brutalizálták a rabbit a zsinagógában, amelyet azután elzártak előtte. Az inzulált és jogaitól erőszakkal megfosztott rabbi hiába fordult jogorvoslásért a hatóságokhoz, sőt a regáti hitközségnek központi fórumához is. Ellűzték állásából, megfosztották kenyér- től, családjával együtt nyomorba döntötték. Üldözi éppogy, mint azon hatóságok, ame- lyektől védelmet kért, nem egyszer vetették szemére erdélyi származását. Hinni szeret- nök, hogy a regáti zsidóság illetékes fórumai elégtételt fognak adni a jogtalanul meghur- colt rabbinak.

„ELLA“

Kozmetikai Intézet

Legmegbízhatóbb
Legmodernebb
Legeredményesebb
Tanítványok kiképzése. — Redukált árak.
Cluj, Cal. Regele Ferdinand 11, I. emelet.
(Gólya palotában)

Diszdoktorra avatják az u'alkodót. Bu- curestiből jelentik: A bucaresti egyetem iro- dalmi kara rövidesen diszdoktorrá avatja az uralkodót szónoki érdemeinek elismeréséül. Ugyancsak diszdoktorrá avatják Miron Cris- tea patriarchát is.

A no'végiai városi tanácsválasztásokon a munkaspárt tört előre. Oslóból jelentik: A tegnapi általános városi tanácsválasztások a munkaspártnak a függetlenek terhére elért kisebb sikerét jelzik. A fasiszta és kom- munisták jelöltjeire leadott szavazatok száma majdnem semmi.

Ki plakátú'ozzák a vasá'akat. Bucuresti- ből jelentik: Az ipar és kereskedelmi minisz- térium körrendeletben fordult a megyefőnö- kökhöz, intézkedjenek, hogy a miniszter- tanács által megszabott vasárakat plakátok útján hozzák a közönség tudomására.

Halálos szér'umoltások több csikágóri kór- házban. Csikágórból jelentik: Több kórházban bizonyos szérumoltások folytán 13 személy életét veszítette, többen súlyosan megbeteged- tek. A szérumot kivonták a forgalomból. A rendőrség bevezette a vizsgálatot.

„JOLIE“-nál

Fehérnemű, harisnya

„JOLIE“-nál

A nők tévednek, amikor azt hiszik, hogy a preparált művészi szépség tetazik a férfiaknak. A valóságban csak természetes hájosság tesz jó benyomást. A kozmetika előrehaladott tudománya abból áll elsősorban, hogy ma már minden nőnek módjában lehet hájosságát megtartani, amit a természettől örökölt. A kozmetika megtanítja őnt arra, hogy a bőrnek mindenké- lőtt egy tápláló anyagra van szüksége. Ez elsősorban a tej, amely egyike az emberiség legrégibb szépségzerének, amelyet az új idők kutatásai rendkívüli módon kifejlesztettek. Erre lettek felépitve a Milkuderm-Hautsahne és Milkuderm-Milchfett-Crem készítmények, amelyek most már Romániában is kaphatók, a bőrt áttetszővé, finomná és csodálatos si- mává teszik, ami olyan nagyon elragadó.

U KELET Legújabb hírek

Európai hatalmak támogatják a palesztinai terroristákat

Angol-francia diplomáciai tárgyalások indultak meg a Szíriába szökött jeruzsálemi mufti sorsa felől. Újabb terrorcselekmények történtek az országban

Jeruzsálem, október 20. Huszonnegy óráig tartó relativ nyugalom után újabb terror-cselekmények történtek Palesztinában. Názáret mellett az arab terroristák ismét megrongálták a mossuli petróleumvezetékeket. A robbanásnál a merénylők a legmodernebb dinamitpatronokat használták. Szafed közelében ismeretlen támadók bombát dobtak a zsidó segédrendőröknek egy csoportjára, amely a város felé igyekezett. Szerencsére nem történt sebesülés. A támadók elmenekültek. Megnemesített hírads szerint Jeruzsálem közelében megtámadtak egy zsidó kolóniát. A zsidó telepesek fegyvertűzzel válaszoltak a támadásra és mire a karhatalom közbelépett, már egy halálos és hét sebesült áldozata volt a harcnak.

A Reuter jelentése szerint a palesztinai események fokozzák az aggodalmat londoni körökben annál is inkább, mivel az újabb zavargások tervszerűen előkészített és megszervezett munka eredményeit mutatják. Az arab ellenállás fokozódása arra enged következtetni, hogy a mozgalom mögött külső erők is dolgoznak. Az angol sajtó sejtetni engedi, melyek azok az európai hatalmak, amelyeknek érdeke Anglia közelkeleti pozícióinak a megrendítése. Nyilvánvalóan Olaszországra és Németországra történt utalás. A News Chronicle szenzációs leleplezéseket ígér erre vonatkozólag.

Mit ír az olasz sajtó?

Az olasz sajtó ezzel szemben Angliára igyekszik háritani a palesztinai események odiumát és ha nem is reagál közvetlenül az olasz aknamunkáról lanszírozott gyanúsításokra, burkolt formában visszautasítja azokat. A Messagero című olasz lap élénken kommentálja a palesztinai eseményeket és oda nyilatkozik, hogy ami Palesztinában történik, gondolkodni kell, hogy ejtse az ugynevezett „angol humanistákat”, akik ahelyett, hogy magukra vetnének, rosszhiszemű vádaskodásokat terjesztenek más nemzetek ellen a humanizmus, a civilizáció és a népi jogok nevében. De most, amikor az angol presztizs forog kockán, az angol humanisták és filantropok mélyen hallgatnak.

A mufti politikai tervét

A főmufti holléte körül tisztázódott a helyzet, amennyiben hivatalosan is megerősítik a hírt, hogy Szíriában tartózkodik. Sőt a Reuter azt a verzőt is megerősíti, hogy a mufti Kemal Atatürkhöz keres kapcsolatot, akinek fel akarja ajánlani a palesztinai arabok fölötti uralmát és amennyiben ez irányú számításai nem válnak be, úgy Bagdadba megy, ahol akciót indít a pánarab szövetség létrehozása érdekében. A mufti ez irányú fáradozásai nem kecségtének tulzott reményekkel. A török kormány bizonyára nem néz rossz szemmel olyan megmozdulásokat, amelyek az angol befolyás gyengítését idézhetik elő a Közelkeleten, de aligha fog arra vállalkozni, hogy konfliktusba keveredjék Angliával. Az arab államok közötti szövetség útjában pedig olyan súlyos akadályok állnak, amelyeket a muftinál nagyobb és súlyosabb tényezők sem tudnának kiküszöbölni. Nem beszélve a külpolitikai nehézségekről — Anglia, Franciaország és Törökország egyaránt útjában állnak egy ilyen vállalkozásnak — az arab dinasztikák között olyan mélyreható ellentétek állnak fenn, amelyek teljesen áthidalhatatlanok. Ezen mitsem változtat az a tény, hogy a Közelkelet különböző országaiban angol-ellenes agitáció folyik a palesztinai események miatt. A Havas jelentése szerint nemcsak Irákban, hanem Iránban is tüntetések voltak. De ez a látványos szolidaritás a palesztinai arabok-

kal pedig addig tart csupán, amíg angol-ellenes tüntetésekről van szó, mert Irak és Iran belső érdekei távolról sem azonosak a mufti törekvéseivel.

Diplomáciai tárgyalások London és Párizs között

A londoni és párizsi köröket egyaránt élénken foglalkoztatja a főmufti szíriai tartózkodása. A mufti igen kényelmetlen helyzetbe hozta a francia kormányt Angliával szemben. A Daily Express értesítése szerint London, Párizs és Beyrut között élénk diplomáciai tárgyalások folynak a mufti sorsára vonatkozólag. A francia

hatóságok még nem döntöttek afelől, hogy megengedik-e a muftinak Törökországba, vagy Irákba való utazását. Egyes francia lapok úgy vélik, hogy nem volna helyes dolog a mufti letartóztatása, miután ezáltal Szíriában és Palesztinában is súlyosbodna a helyzet.

A „Paris Soir” tudósítója egyébként intervjút közöl a muftival, amelyet közvetlenül szökése előtt folytatott vele. A mufti többek között a következőket mondotta a francia újságíróknak:

— Az arabok sohasem fognak hozzájárulni Palesztina felosztásához, miután a felosztás azt jelenti, hogy az arabok el-

vesztik országuknak legtermékenyebb és leggazdagabb részeit.

— Tizenhárom évszázadon át az arabok abszolút urak voltak Palesztinában és továbbra is uralkodni akarnak az országban. Az arabok ezért teljes függetlenséget, a cionista bevándorlás megszüntetését követelik és nem járulnak hozzá semmilyen kompromisszumhoz. Ha az angolok nem változtatnak magatartásukon, elfognak veszíteni minden szimpátiát, nemcsak az arab népek körében, hanem az egész muzulmán világban. Mi, arabok egyedül állunk a harcban. Végsőig ki fogunk tartani.

Az angol kormány és a főmufti London, október 20. A Reuter jelentése szerint az angol kormány interveniált a francia kormánynál, hogy ne engedjék meg a Szíriába menekült főmuftinak, hogy Egyiptomba utazzék. A főmufti kiadatásáról nem tárgyalnak, mert a mufti politikai menekült. Az angol hatóságok azt szeretnék, hogy a főmufti ne telepedjék meg arab országban, ahol zavarokat kelthet a jelenléte.

Uránia Mozgó Általános közkívánatrá

Marlene Dietrich
karrierjének legszebb filmje:

Alexandra grófnő
KORDA SANDOR produkciója JAQUES FEYDER rendezése.

A Zsidó Párt vasárnapi nagygyűlése

A politikai helyzet és a zsidó kisebbségi sors minden zsidó politikai öntudatára kell hogy ébresszen. Ennek az öntudatnak gyakorlati kifejezése a kisebbségi jogokért és a zsidó pozíciók megvédéséért harcoló Zsidó Párt minden megnyilvánulásában való részvétel. A Zsidó Pártra nagy feladat vár a közeljövőben. A különböző álló politikai események nemcsak a többségi pártokat, de talán ennél is nagyobb mértékben a zsidóság politikai érettségét is próbára fogják tenni. Erre a próbára már most fel kell készülnie az ország zsidóságának. A Zsidó Párt ország-szerte hozzálátott ehhez a felkészüléshez,

melynek egyik fontos mozzanata lesz a kolozsvári párttagozat vasárnapi nagygyűlése. Vasárnap délelőtt az Edison-mozgóban tart gyűlést a Zsidó Párt, amelyre ezúton hívja meg a kolozsvári zsidóság minden tagját. Ezen a nagygyűlésen tanúságot kell tennie a kolozsvári zsidóságnak arról, hogy részt akar venni önmaga sorsának alakításában. Hítt kell tennie a zsidó egység, szolidaritás és népi öntudat mellett. A vasárnapi nagygyűlés szónokai: dr. Kertész Jenő, dr. Matton Ernő, dr. Kaszner Rezső, Albert Nándor, Selig Jenőné, dr. Hermann Dezső és Szirmai István lesznek.

A pártvezérek bucsujárása Sinaiban

Junian Gogával folytatott politikai megbeszélést. A liberális kormány még meg fogja ünnepelni november 13-án hatalomra jutásának négyéves fordulóját

Bucuresti, október 20. (Az Új Kelet tud.) Tatarescu miniszterelnök ma hosszasan tanácskozott legbensőbb munkatársaival, Inculeț, Franasovici és Antonescu miniszterelnökökkel. Azután felkereste Dinu Bratianut, aki előtt részletesen ismertette a jelenlegi politikai helyzetet és a politikai események várható alakulását. A miniszterelnök ugyanakkor informálta a pártelnököt a legutóbbi sinaiai audienca lefolyásáról.

Másrésztől a nemzeti parasztpárt szűkebbkörű vezetősége ma délután összeült Madgearu lakásán, aki meg van hűlve és nem hagyhatja el otthonát. A délelőtti folyamán Mihalache dr. Lupuval tárgyalt,

majd Costachescuval folytatott megbeszélést. A délutáni ülésen rajtuk kívül Popovici Mihály, Pan Halipa és Valer Moldovan vettek részt. Politikai körökben nagy érdeklődéssel kísérik a politikai pártvezérek sinaiai látogatásait. Tegnap Mihalache, Gheorghe Bratianu, Mirto, Argetoianu, Goga, Iunian és Papacostea, ma pedig Mironescu érkeztek Sinaiba. Holnapra odavárják Vaida Sándort is. Sinaiban Goga előbb Iunianal, majd Papacosteával, Averagescu marsall bizalmasával folytatott hosszas megbeszélést.

A kormány tagjai vasárnap este külön vonattal Sinaiba utaznak, hogy résztvegyenek Mihály trónörökös hadnaggyá va-

ló előléptetésének ünnepségein. Ezek az ünnepségek Románia barátsági és szövetségi kapcsolatait is hivatva lesznek kifejezésre juttatni az akora meghívott külföldi vendégek révén. A sinaiai ünnepségeken Angliát Sir George Jeffres tábornok és Arnold alezredes, Belgiumot báró Gaffinet, Lengyelországot Rydz Smigly marsall, Leon Trzeleczki ezredes és Krzekzkowski kapitány, Svédországot Hugo Montgomery de Caderschöld tábornok és Wilhelm Sebastian de Than kapitány, Csehszlovákiát Sirovy tábornok és Marek őrnagy, Görögországot Marcos Drakas tábornok és Stoirias Sterghiapulos ezredes, Törökországot Mazlam Iskara tábornok fogják képviselni. Jelen lesznek még Pál jüszuláv régensherceg, Gusztáv Adolf svéd trónörökös és Charles belga herceg. Franciaországot Georges tábornok és Brouadr őrnagy fogják képviselni. Különösen a jüszuláv Pál régensherceg, George tábornok, helyettes vezérkari főnök és Sirovy tábornok, cseh hadsereg főparancsnok jelenlétének tulajdonítanak megkülönböztetett fontosságot.

A Lupta érdeklődése szerint a sinaiai ünnepségek után rövid szünetet követik a politikai életben. November 13-án, vagy tizennegyedikén a liberális kormány ünnepélyes külsőségek közepette fogja megünnepelni hatalomra jutásának négy éves évfordulóját. A kormány tagjai díszlésre ülnek össze. Egyidejűleg összehívják a többségi képviselőket és szenátorokat is, akik nagyarányú bankett keretében fogják az évfordulót megünnepelni.

Ezekre a napokra a Lupta olyan eseményeket vár, amelyek Tatarescu miniszterelnök érdemeinek legfelsőbb helyről jövő elismerését fogják jelenteni. Ez lesz egyuttal a liberális párt kormányzásának bucsuaktusa, amelyet a belpolitikai helyzet tisztázása követ.

Bucuresti lapok értesülése szerint a minisztériumokban már megkezdtek a liberális kormány távozásával kapcsolatos előkészületeket. A miniszterelnökség és a belügyminisztérium már készítik elő a dekrétumokat, amelyek az általános választások kiírásáról intézkednek.

November 28-ig meghosszabbították a Zs. N. Sz. sorsjátékának húzási idejét

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség központi irodája ezúton közli, hogy jótékony célú tárgysorsjátékának húzási idejét november 28-ig meghosszabbította. Felhívja az összes helyi csoportokat, hogy folytassák a sorsjegyek eladását és ne küldjék vissza az el nem adott sorsjegyeket.

FRATERNITAS Könyv és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefonszám: 15-60.

CENZURAT

Okt. 23. Okt. 23.

A legnagyobb baletegyüttes
egyetlen fellépte az

Operában

FIRENZEI BALETT

Síessen levet váltani!

Taxa postala
plátte in num.
No. 224713/929.

16. Telefon: 18-60. E.
Havonta 110, negyed-
evre 600, egészévre 12
telére: Havonta 2,
félévre 12, egészévre 2
detések díjazás sze-
KELET” a transilva-
nszidóság egyetlen poli-
ja. Cikkünk utánnya-
forrás megjelölésével

Váratlan eny

London, október 20. A Reuter jelentése szerint az angol kormány interveniált a francia kormánynál, hogy ne engedjék meg a Szíriába menekült főmuftinak, hogy Egyiptomba utazzék. A főmufti kiadatásáról nem tárgyalnak, mert a mufti politikai menekült. Az angol hatóságok azt szeretnék, hogy a főmufti ne telepedjék meg arab országban, ahol zavarokat kelthet a jelenléte.

Megnyilt az

LONDON, október 20. A Reuter jelentése szerint az angol kormány interveniált a francia kormánynál, hogy ne engedjék meg a Szíriába menekült főmuftinak, hogy Egyiptomba utazzék. A főmufti kiadatásáról nem tárgyalnak, mert a mufti politikai menekült. Az angol hatóságok azt szeretnék, hogy a főmufti ne telepedjék meg arab országban, ahol zavarokat kelthet a jelenléte.

Olaszország hogy biz ország

Londoni jelentés szerint a bizottság tegnap az eredeti angol elhatározást megváltoztatta, és a bizottság elismerte az olaszországi események fontosságát. A bizottság elhatározta, hogy a bizottság elismerte az olaszországi események fontosságát.

Ezek a bizottságok ilyen arányban kell elismernék a spanyol területi elismerés határozatát. A bizottság elhatározta, hogy a bizottság elismerte az olaszországi események fontosságát.

Mint Londonból jelezte a bizottság tegnap, hogy a bizottság elismerte az olaszországi események fontosságát.

A pénteki ülés a bizottság elismerte az olaszországi események fontosságát.